

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๖๑

วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ณ พระที่นั่งอภิศักดิ์

เริ่มประชุมเวลา ๘.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : วันหนึ่งสมาชิกมาประชุม ๒๒ คน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม มาตรา ๑๑๕ ไม่มีผู้แปรญัตติ
เป็นอันผ่านไป มาตรา ๑๑๕

เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มาตรา ๑๑๕ นั้นกรมราชการ
ขอแก้ไข โดยขอเติมคำว่า “ทันที” ตรงข้างหลังคำว่า “ต้องส่งปด้อย” ใน
บรรทัดที่ ๓ เมื่ออ่านแล้วคงได้ความดังนี้ “ถ้าสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรซึ่งในระหว่างสัปดาห์ หรือพิจารณาอยู่ก่อนสมัยประชุม
เมื่อถึงคราวประชุม พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณี ต้องส่งปด้อย
ทันที ถ้าหากว่าสภาที่มิใช่เป็นสมาชิกได้ร้องขอ” วรรค ๒ ไม่มีแก้

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มาตราไม่มีผู้แปรญัตติ นายสุวิชัย
นายสุวิชัย พันธุ์เศรษฐี : ที่ข้าพเจ้าขอแก้วรรคสุดท้ายของร่าง
มาตราหนึ่งคือในเรื่องการส่งปด้อยนั้น ตามร่างที่ใครร่างขึ้นมาบอกว่ามีผล
บังคับตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสิ้นสมัยประชุม ก็หมายความว่าพอหมดสมัย
ประชุมแล้ว สมาชิกผู้นั้นอาจจะถูกจับได้ทันทีข้าพเจ้าได้คิดว่าในรัฐธรรมนูญ
ที่ตายประเทศ โดยบัญญัติไว้ว่าการส่งปด้อยนั้นให้เป็นผลของสภาจะให้ส่ง
ปด้อยตลอดสมัยประชุมหรือตลอดที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกอยู่ก็ได้ ก็คือข้อที่ถ้าผู้

๓๑๘

LIRT

นั้นสมาชิกภาพเป็นคุณพระราชกฤษฎีกา ซึ่งหมายความว่าอาจจะมีบางบุคคล
บางสมัยที่จะมีการกดขี่ชนเผ่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็หมายความว่าถ้า
ในสมัยประชุมได้มีการส่งปลัดอัยการขึ้นแล้ว พอสิ้นสมัยประชุมขึ้นมาซึ่ง
อีก เมื่อขึ้นมาอาจจะไปถึงสมัยประชุมก็จะปล่อยอีก อย่างไรก็ตาม
พอหมดสมัยประชุมจับออกได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น พอลูกศรคุมหมวกๆ เขายัง
แล้ว ต่อไปข้างหน้าสมาชิกก็จะคัดค้านเพื่อประโยชน์ของราษฎรและบ้านเมือง
ก็จะไม่มีใครทำ เพราะผลที่สุดก็ได้สิทธิคุ้มครองคือสมัยประชุมเท่านั้น
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะให้ตราได้อย่างในบางประเทศ ซึ่งเขียนไว้ใน
รัฐธรรมนูญเช่นเบเนซียม นอร์เวย์ สวีเดน บียอกว่าตั้งแต่เดิมทีของสภา
นั้น ถ้ามีใครจะส่งงานเห็นว่าไม่สำคัญแต่อาจจะไปฟ้องร้องกัน
อะไรก็ตาม แต่ต้องไม่ให้สมาชิกนั้นถูกคุมขัง เพราะเป็นการคุกคามการ
ปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกผู้นั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเดิมนักในวง
สุดท้ายของมาตรา ๑๑๑ แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าอยากจะฟังความเห็นของ
ท่านกรรมาธิการที่เห็นว่าเป็น ถ้าเหตุผลพอสมควรที่ข้าพเจ้าจะพอใจ
ข้าพเจ้าไม่คิดใจ ข้าพเจ้าจะฟัง

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : สำหรับคำแปรญัตติของ
สมาชิกผู้เกี่ยวข้องเมื่อกันซึ่งพูดในฐานะสมาชิกนั้น กรรมาธิการได้พิจารณา
แล้วก็ไม่เห็นด้วย ก็ตามที่ท่านอ้างรัฐธรรมนูญในต่างประเทศนั้นอาจจริง
แต่เป็นรัฐธรรมนูญเก่าๆ ซึ่งรัฐธรรมนูญสมัยใหม่ไม่มีแล้ว เอกสิทธิ์ที่เรา
ให้ราคายังการให้สมาชิกที่มาประชุมเท่านั้น และเวลานี้เราแยกอำนาจได้
เด็ดขาด คืออำนาจตุลาการเราให้แต่โดยคือรัฐธรรมนูญไม่มีจำกัด การตั้ง
ศาลพิเศษก็ไม่มีแล้ว โดยเหตุนี้เราจึงไม่เห็นว่าควรให้รัฐบาลแต่งตั้งกับ
สมาชิกได้ เพราะเหตุว่ารัฐบาลไม่สามารถจะตั้งไปยังศาลยุติธรรมได้
ที่เราขยายเอกสิทธิ์ของศาลไปแล้วก็ตามแต่เราไม่ไว้วางใจศาลยุติธรรมของเรา
และเราให้เอกสิทธิ์กับบุคคลเกินกว่าสิทธิของทุกคน เพราะฉะนั้นในการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยบุคคลต้องเต็มหน้ากันหมด แต่ช้อยกเว้นนั้นคงมีเฉพาะนอกเหนือก็เหมือนกันคือในการมาประชุมของสภา เราจึงให้เอกสิทธิ์ระหว่างนั้น ถ้าเราให้เอกสิทธิ์แก่สมาชิกนอกสมัยประชุมไป ก็เท่ากับสมาชิกให้เอกสิทธิ์กว่าบุคคลอื่นก็เป็นการเสมอภาค ถ้าเรากำหนดถึงปัจจุบันที่เราให้ค่าอะไรใจกว้างใจแก่ศาลยุติธรรมของเรา ซึ่งแยกไปเด็ดขาดศาลพิเศษไม่มีแล้ว ธรรมดาจักรเห็นดี เป็นการให้เอกสิทธิ์พิเศษมากกว่าบุคคลธรรมดาซึ่งไม่เป็นการจำเป็น

นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านเลขาธิการของกรมการราชูปถัมภ์มานานก็ยังมีข้อที่ท่านเขาคำอธิบายนั้นขัดแย้งต่อกฎกระทำของท่านเอง กับข้อยกตัวอย่างเป็นเอกสิทธิ์ในการ พักของสมาชิกมิได้ทำให้เรามีใจเพื่อคุ้มครองประชาชนทั้งชาติ เพราะฉะนั้นเอกสิทธิ์ที่ไต้หวันเป็นเอกสิทธิ์ของสภาผู้แทนราษฎรเรียกว่า แซบไซตี้ ทัปริวีเดจ ไม่ใช่เอกสิทธิ์ที่จะให้เหนือประชาชนธรรมดา จึงอยู่ประชาชนทุกคนย่อมอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญและเรียกว่าเสมอกันตามกฎหมาย เรียกว่าไม่มีใครจะขยับเขยื้อน แต่กฎหมายนั้นต้องให้เอกสิทธิ์แก่ผู้ที่ทำงานเพื่อรัฐทุกคนเช่นนี้ ต้องคิดดูให้ดี จึงอยู่อย่างเราให้เข้ามาศาลแยกออกไปเด็ดขาดแล้วก็ตาม และเขาย้ำว่าศาลที่มีการคุกคามพิจารณาผู้หนึ่งผู้ใดได้ หมายความว่าบังคับหรือให้ศาลซึ่งแยกไป เสมอคิดว่าคดีแรกศาลปล่อยแล้วคดีที่ ๒ ก็มาอีกพอศาลครั้งจึงเรียบร้อยแล้วคดีที่ ๓ ทำอย่างนั้นเป็นการคุกคามต่อสมาชิกที่มาทำการเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของรัฐ ที่ท่านบอกว่าการประเทศนั้นเขามีจริงแต่เป็นรัฐธรรมนูญเก่าๆ รัฐธรรมนูญใหม่ๆ เองท่านก็มี เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าการประเทศมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ลงรากใจอย่างแข็งแรงแล้ว เขาก็มีการระงับการเข้ามานั้นการที่จะทำอะไรนอกเหนือกฎหมาย บังคับรัฐธรรมนูญนั้นก็ค่อยๆ แต่ และในที่สุดก็ลงเหยหยายไปเอง ถ้าท่านจะบัญญัติโดยที่ขยับเขยื้อนท่านคิดว่าจะมีผลเสียแก่ประเทศชาติบ้างหรือไม่ ถ้าหวั่นผลเสีย

เวลาที่เรายังไม่เห็น แต่ถ้ามุ่งปฏิบัติไปแล้วจะเสียหายอะไรบ้างหรือไม่
 ท่านตอชังคึกคึกชื่อว่ารัฐธรรมนูญที่เราได้บัญญัติไว้น่าเป็นเวลา ๓๕-๓๖ ปีนี้ มี
 เหตุใดเองอะไรบ้างหรือไม่ แต่ว่าการปฏิวัติของรัฐบาลในสมัยหนึ่ง ๆ ย่อม
 ไม่เหมือนกันทุกรัฐบาล เราจึงได้มีการตรวจหลักประกันเสรีภาพของบุคคล
 ไว้บางประการ สมาชิกทุกคนที่เราได้ยอมเสียสละแล้วเพื่อประโยชน์แก่ประ
 เทศชาติ ฉะนั้นการกระทำในการคัดค้านรัฐบาลอาจจะทำให้สมาชิกนั้นถูก
 หมายคือว่าการกระทำของเขาเป็นการกระทำที่เหลวแหลก บางทีรัฐบาลนั้น
 อาจจะลงใจมาคืนอยู่ไม่ได้ และบางรัฐบาลอาจจะลาออกได้แต่ก็ยอม
 ออก ฉะนั้นการกระทำคือฝ่ายค้านก็มิอย่างเดียวกันคือจะมีได้วางในระหว่าง
 สมัยประชุมบ้าง แต่แทนที่ท่านจะอ้างว่าคงจะให้มีหลักประกัน แต่ท่านกลับ
 บอกว่าคนเรามีเอกสิทธิ์ต่างกัน ถ้าท่านไม่ตราบทบัญญัติว่าด้วยกาไรที่เอกสิทธิ์
 ในสังคมควรจะคงตลอดชีพหนึ่งแต่ผู้ใช้ชนารายงานการ ประชุมในสภาแล้ว
 ข้าพเจ้าก็ไม่ว่า แต่มีท่านอ้างว่าเอกสิทธิ์ของบุคคล ต่างกัน พูดท่านนี้จะดูระ
 ไรจะทบทระเถื่อนใครก็ทำได้นี้ไม่เรียกว่ามีเอกสิทธิ์เห็นอุปคตธรรมมาตาม
 หรือ เพราะฉะนั้นเมื่อข้าพเจ้าได้ฟังแล้วจึงไม่เห็นด้วย การที่ตราไว้เช่นเป็น
 การเสียหายร้ายแรงอย่างไร ครวงกันข้าม กลับจะเป็นการให้หลักประกัน
 แก่สมาชิกนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในสภาในสมัยประชุมโดยไม่พ้อจนกระทั่ง
 สิทธิพลของผู้ใดหนึ่งนั้นแต่ตนถดสมัยประชุม

พระยาอรรถการวิชัยพันธ์ (กรมราชการ) : ข้าพเจ้าสงสัยในว
 พิจารณาของสงวน ถ้าหากว่าเป็นการที่เป็นไปได้แล้ว คือให้แก้ไขข้อความ
 ในมาตรา ตามที่ท่านสมาชิกผู้แปรญัตติ ซึ่งเป็นกรมราชการ ด้วยได้ส่งฉบับไว้
 แล้วเราจะทำไปได้หรือไม่ มาตรา ๑๑๓ นั้นไม่มีผู้ใดแปร ญัตติที่จะให้
 สมาชิกไม่ได้อยากหลังที่หมดสมัยประชุมนั้นเลย ก็ตามมาตรา ๑๑๓ นั้น
 ห้ามไม่ให้สมาชิกในระหว่างสมัยประชุม เว้นแต่จะเข้าจับในขณะกระทำ
 ความผิด ก็ตามมาตรา ๑๑๓ นั้นห้ามมิให้จับสมาชิกในระหว่างสมัยประชุม

เงินไว้เก็บในขณะพักกระทำผิด ในขณะที่กระทำผิดนั้น เมื่อจับตัวประธานสภาฯลงปล่อย นีมาตรา ๓๓๐ อย่างนี้ คนในมาตรา ๓๓๐ ไม่คุ้มครองบุคคลใดๆ ถ้าหากพันธุมีประชุมแล้วจะห้ามมิให้จับ ไม่ได้คุ้มครองอย่างนั้นเลย เพราะฉะนั้นถ้าจะแก้มาตรา ๓๓๐ ถ้าพันธุมีประชุมแล้วห้ามมิให้จับ เราจะเห็นได้ว่าความในมาตรา ๓๓๐ มีความเหินห่างจากมาตรา ๓๓๓ เป็นอันมาก มาตรา ๓๓๓ เจ้าจับในขณะที่ทำความผิดและให้รายงานไปยังสภาให้ประธานสภาส่งปล่อยได้เลย เพราะฉะนั้น การที่จะแก้มาตรา ๓๓๐ ให้เป็นว่า เมื่อพันธุมีประชุมห้ามมิให้จับ ถ้าอย่างมาตรา ๓๓๓ ที่กันขอกันกับมาตรา ๓๓๔ ซึ่งถ้ามาตรา ๓๓๓ ห้ามมิให้จับก็ต้องกับมาตรา ๓๓๓ เหมือนกัน ซึ่งความในมาตรา ๓๓๐ ไม่มีคุ้มครองโดย และกรรมาธิการดังกล่าวก็ไม่ได้ส่งข้อไว้ในข้อ เป็นข้อซึ่งกรรมาธิการไม่ร่างมาในแบบว่า ถ้าพันธุมีประชุมแล้วห้ามมิให้จับ คงให้ปล่อย เพราะฉะนั้นในการที่จะแก้มาตรา ๓๓๐ นี้โดยบังคับทางสมาชิกเสนอแล้วจะกระมังคงงาน เพราะความในมาตรา ๓๓๓ ควรจะปล่อยมากกว่า เพราะฉะนั้น เมื่อใดในเหตุผลในข้อแล้วเรามาคิดถึงว่าตามหลักนั้นห้ามมิให้ประชุมตนเอง ที่จะมีให้หมองเห็นของสมาชิกหรือจะไม่ให้มีการพิจารณาคดีในขณะที่อยู่ในสมัยประชุมสภาได้ นี่เป็นหลักความมาตรา ๓๓๓-๓๓๔-๓๓๕ ได้วางไว้เช่นนั้น ซึ่งนอกจากนั้นไม่ได้อยู่ในหลักความความตั้งใจของเราเลย แต่ว่าตามตัวบทและต้องไม่จับสมัยประชุม ซึ่งจะเป็นเหตุที่แก้กันได้ ในระหว่างนอกสมัยประชุมนั้น ไม่ได้อยู่ในความหมายของมาตรา ๓๓๓ นีเลย และถ้าหากจะเขียนเหตุนี้เรามาแล้วจะตรงกับมาตรา ๓๓๓-๓๓๔ ซึ่งกรรมาธิการเห็นว่าข้อนอกจากความในบทบัญญัติ ๓ มาตรา

นายอเนก สิงหนิตร : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในการที่จะไปขอคืนความคุ้มครองบุคคลที่ไปปฏิบัติมา แต่ว่าข้าพเจ้าสงสัยในวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการว่าทำอย่างไร เพราะว่าสมาชิกผู้ปฏิบัติก็เป็นกรรมา

ชักรว ไม่เพียงกันในชั้นกรรมาธิการให้เพียงพอหรือการส่งจดไว้หรือทหรือ
 ซึ่งจะไม่ทำให้เสียเวลาของสภา เราตั้งกรรมาธิการเพื่อให้กรรมาธิการ
 ไปทำ ทำไม่เพียงกันในชั้นกรรมาธิการ แล้วมาเถียงกันในสภา ควรจะ
 เถียงกันในชั้นกรรมาธิการให้ โจ่งแจ้งเรียบร้อยเสีย จึงจะเอาปัญหา มาสู่สภา
 ให้หมอยเขา ข้าพเจ้าคิดว่าอย่างนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าอย่างนั้น แต่มาเถียง
 กันในระหว่างกรรมาธิการกับกรรมาธิการเอง ก็ขมกว่าผู้ใด ประโยक्ति
 ในฐานะเป็นสมาชิกดี แต่ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องอย่างนี้ควรจะได้ระงับกันในชุก
 ในนี้เสีย และในเขตติเขตของกรรมาธิการก็ไม่น่าจะมาเถียงในที่นี้ ข้าพเจ้า
 อวยกจะให้กรรมาธิการอธิบายว่า ทำไมจึงมีเรื่องอย่างนี้มาพูดมาเถียงกัน
 ระหว่างกรรมาธิการเองอีกเยอะแยะอย่างนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างนี้

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ : นั้นเขายืนยันว่าเขาขอส่งจดไว้
 แค่นั้นก็ความจริง ว่าในเดาเราประชุมกันในชั้นเขาไม่ได้มาประชุม แต่
 เขาเขียนหนังสือยืนยันว่าเขาขอส่งจดไว้ เมื่อเขาขอส่งจดไว้ก็เป็นสิทธิของ
 เขา นั้นเขาเขียนหนังสือยืนยัน ขอส่งจดความจริงตามข้อบังคับ ไม่น่าจะแปร
 ญक्तिโดยเพราะเป็นกรรมาธิการอยู่ในคดี นั้นเขาขอส่งจดขอรับที่จะส่งจดไว้ได้
 แค่นั้นเขาเขียน หนังสือมา เนื่องจากที่ว่าได้เขียนแปรญक्तिซึ่งข้าพเจ้าได้บอกแล้ว
 ว่ากรรมาธิการไม่จำเป็นจะต้องแปรญक्तिอย่างสมาชิกธรรมดา เพราะเป็น
 สิทธิของกรรมาธิการที่จะส่งจดไว้ได้ แค่นั้นเขาเขียนหนังสือส่งจดไว้ ความ
 จริงเป็นอย่างนี้ ข้าพเจ้าเองก็ไม่อยากจะได้ คั้นเมื่อเขาเขียนไว้เช่นนั้นเราจะ
 พิจารณาไปก็ย่อมทำได้

นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : ข้าพเจ้าไม่ต้องการที่จะให้เสียเวลา
 ของสภา แต่ขอให้ว่าถึงว่ารัฐธรรมนุญไม่ใช้ของสภา ๕๐ คน และ
 ในเรื่องสิทธิหรืออะไรต่าง ๆ นั้นท่านประธานก็คงทราบดีสุดว่า ในการที่
 จะพิจารณา รัฐธรรมนุญเราจะมีความเห็นข้างมากในสภา แต่ข้าพเจ้าขอ

ความเห็นข้างมากในสภาฯ เจ้าจะไปช่วยอะไรก็ได้ ทั้งนี้ขอให้ท่านพิจารณา
 ความที่ข้าพเจ้ายืนยันนั้น จริงอยู่ในฐานะเจ้าเป็นกรรมาธิการ ยืนยันที่
 เจ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการเจ้าถูกข่มขู่มาได้ในฐานะเป็นกรรมาธิการ
 และขอให้สมาชิกได้เห็นออกเห็นใจและไปกันด้วยดีในมาตรานี้ แต่ที่ว่ามาตรา
 นั้นข้าพเจ้าเห็นด้วยไม่ได้เพราะว่าจิตใจของคนเราหวั่นกันไม่ได้ ค้างคนต่าง
 มุ่งหวัง ประโยชน์ จะให้รัฐธรรมนูญ เป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับถาวร ของชาติ
 เพราะฉะนั้นเมื่อข้าพเจ้ามีความเห็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าก็เอาความเห็นนั้นมาเสนอ
 ที่ประชุมกัน ก็อยู่ที่สภานี้จะวินิจฉัยว่าจะเอาหรือไม่เอา ไม่เอาก็เป็นเรื่อง
 ของสภาไม่ใช่เรื่องของข้าพเจ้า เสียเวลาที่เราจะไปพูดถึงเรื่องดี หรือเรื่อง
 อะไร ข้าพเจ้าจะขอทักท้วงท่านกรรมาธิการผู้หนึ่งว่าจะไปขัดกับมาตรา ๑๓๓,
 ๑๓๔ ข้อนี้ข้าพเจ้ายืนยันว่าไม่ได้ขัดมาตรา ๑๓๓, ๑๓๔ ซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : เขาคำนในข้อบังคับว่าท่านไม่ได้
 ส่งจนได้ เรื่องนี้เราจะต้องพิจารณากันเสียก่อนว่ามติข้อมติหรือไม่

นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : ข้าพเจ้าได้ยื่นหนังสือต่อท่าน ท่าน
 รับแต่จะบอกว่าจะไม่ส่งจนอย่างไร

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : เป็นอย่างที่เจ้าทักข่มขู่แล้วเมื่อ
 ท่านส่งจนได้ก็ให้พูดในแง่เสียก่อน

นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : ขอให้ท่านประธานสภาฯ เมื่อไม่ได้
 ข้าพเจ้าพูดก็ไม่พูด ท่านเป็นประธาน เมื่อยืนยันมาเป็นตายดั่งข้อมติขจร
 และคราวก่อนท่านก็คัดค้าน.....

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : คราวก่อนท่านไม่ได้มีหนังสือ
 ไม่มีส่งจนเลย

นายสุวิชัย พันธุ์เกษม : คราวนี้ถ้าต้องพิจารณาทำให้เสีย
 เวลาของสภา

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ : เจ้าท้วงขึ้นมาเราก็ต้องพิจารณา
 ฟังเราเสียก่อน

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมาธิการ) : เพื่อเป็นการแจ่มแจ้ง
 มนุษย์สัมพันธ์กันเกิดขึ้น เรื่องข้อบังคับ เรื่องข้อเท็จจริง ข้าพเจ้าในฐานะ
 เป็นกรรมาธิการไม่เคยขาดประชุมเลย มีตราลงกันเสร็จบ้านประธานเวลา
 กลางคืน กรรมาธิการผู้ปฏิบัติไม่ได้ไปประชุม มา ๓-๔ วันเท่านั้น
 หนังสือขอส่งอนมทินได้ ขณะที่ขอส่งอนกรรมาธิการพิจารณาถึงไม่ถ้ง
 มาตรา มาตราประชุมเมื่อวาน กรรมาธิการขอปฏิบัติทำกันไม่ได้มา
 ประชุม ถ้าเราจะต้องทำที่เท่านั้นหนังสือส่งอนได้เป็นการส่งอนล่วงหน้า
 ข้าพเจ้าจะไม่มาประชุม ข้าพเจ้าก็ส่งอนเช่นกัน จะเป็นไปได้หรือไม่ ขอ
 ให้ที่ประชุมพิจารณาที่ข้าพเจ้าถกเถียงเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ไม่ได้มาถ้ง
 กับคุณสุวิชา เมื่อวันเสาร์คุณสุวิชาไม่ได้มาประชุมแต่ส่งอนล่วงหน้า
 เป็นหนังสือ ข้าพเจ้าขอยกตัวข้อเท็จจริง

นายสุวิชา พันธเศรษฐ์ (กรรมาธิการ) : ข้าพเจ้าขอขอบใจ
 ที่ท่านกรรมาธิการผู้หนึ่งได้มาชี้แจงให้ว่า ข้าพเจ้า ไม่ได้มาประชุมแต่ส่งอน ได้
 ล่วงหน้า ข้าพเจ้าเคยอยู่ในสภาผู้แทน ๓๐ ปี ในการปฏิบัติคือมันโคกก็ตาม
 ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยแล้วไม่เข้าประชุมก็ได้ แต่ยื่นส่งอนไว้ ถังมีกรรมาธิการ
 จะชี้แจงอย่างไรก็มาขออยู่ในสภา ข้าพเจ้าเคยทำอย่างนั้นทุกคราว เพราะ
 บางคราวไม่ได้มาพูดไว้ในที่ประชุมกรรมาธิการ แต่มีการปฏิบัติวิธี
 รวมณญานท่านว่าผู้ปฏิบัติทุกคนไม่ต้องไปประชุม กรรมาธิการก็ได้พูด
 มาแล้วในคืน แต่สำหรับข้าพเจ้าบอกไว้แล้วส่งอนไว้แล้ว ถ้าผู้ใดไม่ยื่น
 ส่งอนก็ขาดไป ข้าพเจ้าเคารพต่อกรรมาธิการ แล้วทำถูกต้องแล้ว เมื่อจะ
 ไม่ให้พูดก็แล้วแต่ ข้าพเจ้าไม่แปลอะไร ข้าพเจ้าพูดเพื่อประชาชน คือ
 ถ้าในข้าพเจ้าปฏิบัติคนหนึ่งคนเดียว สมมติว่าท่านไม่ได้มาสมมติออก
 สมัยประชุม ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นสมาชิกไม่ได้รับเช็คสิทธิอะไร แต่เขาถก
 ทางการเมืองที่คิดเท่านั้น ถัดถัดแล้วแต่ภาวจะคิดกันว่าให้พูดหรือไม่ให้พูด

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: คือแปลว่า ถ้าแม้ไม่ไปชี้แจงใน
 กรรมการ พุทธคามาตถกรรมคาคเราประชุมกันนั้น ถ้าผู้แปรญัตติไม่ไป
 ชี้แจงในกรรมการแล้วมาชี้แจงในที่นี้ไม่ได้ สำหรับเราถ้าข้อบังคับพิเศษว่า
 ไม่ต้องไปชี้แจงในกรรมการ แต่มาชี้แจงที่นี้ เป็นสมาชิกกรรมคาคเรา
 ญัตติได้ แต่สำหรับกรรมการนั้นมิ เราใช้มาตรา ๘๘ ถ้าจะอ่านข้อบังคับ
 แล้วขอให้ประชุมพิจารณามาตรา ๘๘ ว่า สมาชิกผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็น
 กรรมการและไม่เห็นด้วยกับมติของกรรมการ ในข้อใดก็อาจลงความเห็น
 ของตนในข้อนี้ไว้เพื่ออภิปรายและขอความวินิจฉัยของสภาในฐานะสมาชิกผู้
 ใดแปรญัตติ แต่จะมอบหมายให้ผู้อื่นใช้สิทธิสงวนความเห็นนั้นแทนตามบทได้ไม่

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าใน
 ฐานะเป็นกรรมการและในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกกรรมคาคเราด้วยกัน กรรมการ
 เมื่อได้แปรญัตติแล้วตามกรรมคาคก็ยังไม่ชี้แจง แต่สำหรับในที่ประชุม
 สภาร่างรัฐธรรมนูญเราได้ตกลงกันแล้วว่าให้มาชี้แจงในที่นี้ได้ แต่สำหรับ
 สมาชิกกรรมคาคก็ให้มาชี้แจงในที่นี้ได้ สำหรับสมาชิกที่เป็นกรรมการ
 ก็ยังไม่ชี้แจงในมาตรา ๘๘ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องมาลงความเห็นแปร
 ญัตติคืนไว้ แต่ก็สงวนไว้ แต่สำหรับท่านกรรมการผู้ใดเขียนคำแปร
 ญัตติคืนไว้ และท่านก็สงวนไว้และท่านก็ไม่ได้ไปประชุมกรรมการเวลาที่
 เขามิประชุมกันตามทกกรรมการผู้หนึ่งได้ชี้แจงไว้ และเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้
 พูดแล้ว และข้าพเจ้าได้พูดเองว่าท่านควรจะต้องทำคามข้อบังคับ ก็คือท่าน
 ไม่จำเป็นจะต้องแปรญัตติมากก็ได้ เพราะท่านเป็นกรรมการ ได้ท่าน
 จะมาพูดในที่ประชุมถึงความคิดเห็นของกรรมการ สงวนมาก
 แล้วท่านก็สงวนไว้ว่าท่านจะเถียงในสภา แต่เรื่องของท่านเป็น

ที่เค็มคือแทนที่ท่านจะส่งจนได้ ท่านก็ประพฤติเขาอย่างสม่ำเสมอจริงๆ ซึ่ง
ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านควรจะส่งจนได้ และตามที่ท่านเสนอมานข้าพเจ้าเห็นว่า
ตามที่ท่านเขียนมานั้นเป็นข้อส่งจนข้าพเจ้าก็เห็นข้อที่ประชุม ก็แล้วแต่ที่
ประชุมจะวินิจฉัย และเมื่อเขาได้ส่งจนได้ ข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะตัดสิทธิ์
ของเขา และเมื่อเขาเขียนอยู่ข้าพเจ้าก็รับข้อเสนอก่อนของท่านและเสนอก่อนที่
ประชุม

นายอินทร สิงห์เนตร : ทั้งวังข้าพเจ้าอยากกราบเรียนว่าไม่
น่าที่เราจะต้องมาเรียนข้อบังคับในที่ประชุมสภา . . . เพราะข้อบังคับที่ท่าน
ประชานก็เป็นผู้ตัดสินได้ในเรื่อง ข้าพเจ้าเห็นว่าในมาตรา ๗๔ นักชกเหลือเกิน
แล้วว่า กรรมการชกคนใดถ้าหากว่าไม่ได้ส่งจนได้ แต่ก็ก็จะอภิปราย ไม่ได้
แทนท่านเขียนหนังสือมาก็หมายความว่า ท่านไม่ได้ส่งจนได้แล้วท่านก็จะอภิ-
ปรายไม่ได้ เพราะการส่งจนท่านก็ต้องไปประชุมกรรมการ แต่เมื่อท่าน
ไม่เห็นด้วย เมื่อลงมติแล้วท่านก็ไม่สามารถจะเขาชนะกรรมการได้
ท่านก็ต้องส่งจนมาพูดในที่ นักชกขี้ขลาดเหลือเกินแล้ว แล้วถ้ารับใน
ข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านประชานน่าจะตัดสินได้โดย ไม่ต้องเกรงอก เกรงใจใคร
แล้วขอขอร้องข้าพเจ้าเสียใจที่ท่านสามารถประพฤติ ได้บอกเมื่อคณะที่ท่าน
อยู่ในสภามามาก ๒๐ กว่าปีแล้ว คนที่อยู่ในสภามา ๒๐ กว่าขอท่านอย่า
พูดเลย ข้าพเจ้าคิดว่าก็คงจะไม่ดีไปกว่าเราสักเท่าไร นักหมายควมว่า
คงจะไม่ดีกว่าเราที่อยู่ในสภาเมื่อไม่กี่วัน เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ข้าพเจ้า
ขอให้ที่ประชุมตัดสิน และถ้าหากว่ากรรมการต้องการจะพูดอีก ก็เป็น
การง่ายนิดเดียว เริ่มทางแก้ ง่ายนิดเดียวคือให้ท่านออกจากกรรมการแล้ว
ก็มาพูด แต่เมื่อท่านเป็นกรรมการ อย่างนี้แล้วข้าพเจ้าเห็นว่าท่านจะส่งจน
อยู่่างไม่ได้,

นายสุวิทย์ พิเศษเศรษฐี : ที่ท่านสมาชิกพูดนั้นจะคิดเกินกว่าเหตุไปคือ ทำไม่ถึงว่าเกินกว่าเหตุนั้น เพราะถ้าได้ชี้แจงแล้วว่าข้อบังคับคืออะไร แล้ว ท่านพยายามไม่เข้าใจ มีข้อบังคับคือได้คำใดที่บอกว่าการวินิจฉัยไปประชุมแล้วไปส่งจนในที่นั้น มีใหม่ว่าการวินิจฉัยไป ท่านอ่านคุณใหม่ ไม่มีเลยว่าการวินิจฉัยจะต้องไปประชุม แต่ทว่ายื่นข้อส่งจน ก็หมายความว่าถ้ามีการวินิจฉัยครั้งหลายจะประชุมตกลงอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าก็ส่งจนของข้าพเจ้าได้ใหม่ไม่ไปประชุมก็ยื่นข้อส่งจนได้ ข้อบังคับไม่ได้เขียนเด็ดขาด แล้วท่านไปแปรข้อบังคับโดยจุดต่างต่างๆ นานา ท่านอ่านข้อบังคับไม่เข้าใจ ถ้าเข้าใจไม่ยิ่งเด้อดวัน แต่ข้าพเจ้าก็ว่าข้าพเจ้าทำเพื่อส่วนรวม ข้าพเจ้าไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทน ข้าพเจ้าไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภา แต่ข้าพเจ้าทำเพื่อส่วนรวม ท่านจะเอาหรือไม่เด้อแต่สภา ถ้าพูดไม่ได้ ข้าพเจ้าเคารพ ถ้าพูดได้เป็นพูด มีปัญหาพักเป็นเรื่องของสภา ขณะที่เป็นเรื่องของสภา เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภา

พระยาสุรธรรมวราช : ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อบังคับนั้นชัดซึ่งทั้งหมดสมาชิกทุกคนได้พูดแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้ท่านประธานตัดสินในข้อนี้ และขอเด้อว่าให้ลงมติว่าพูดได้หรือไม่ได้.

นายอินทร สิงหนคร : ที่ข้าพเจ้าอ่านถ้าไม่เข้าใจเด้อขอให้ประชุมกันคน “ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมาธิการและไม่เห็นด้วยกับมติของกรรมาธิการชดโค ถ้าไม่ไปประชุมเด้อ” เขาไม่เขียนชดจันม.....

นายจรัลภักดี : เวลาอันเป็นเวลาฝ่ายค้าน

ประธานสภาผู้ว่ารัฐธรรมนุญ : เด้อจนเป็นเรื่องข้อบังคับ ก็พวกนี้ข้อบังคับ

นายอินทพร สึงหนะนคร: ถ้าหากว่าคนนั้นไม่ไปประชุมแล้วจะเห็น
ด้วยการลงมติก็ได้ หรือยื่นการส่งจดต้องหน้า โดยไม่ต้องมติดำก็ได้ ไม่ใช่
ว่าต้องไปประชุมหรือไม่ไปประชุม และท่านประธานจะคัดค้านเองก็ได้ ท่าน
จึงต้องให้ที่ประชุมคัดค้านข้อบังคับ ท่านประธานคัดค้าน ไม่ใช่ให้ที่ประชุมคัดค้าน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: เป็นเรื่องเกิดจากการตีความใน
ข้อนี้ แต่ที่ท่านสมาชิกจะให้ข้าพเจ้าชี้ขาดหรือเป็นเรื่องที่ไม่สมควร
อย่างไร.

นายทองม้วน ฮัดดากร: เรื่องท่านประธานฯ ไล่สมาชิกแล้วให้
นำเขาดูที่ประชุมนี้ ท่านสมาชิกไม่น่าจะมีปัญหาอะไร เพราะเป็นสิทธิของ
สมาชิกแปรญัตติกัยยอมทำได้ ในฐานะที่เป็นสมาชิก แต่การปฏิบัติก็เช่น
เดียวกับสมาชิกอื่นๆ เพราะเขาไม่ได้พูดถึงเรื่องกรรมาธิการ ถ้าปัญหา
เกี่ยวกับกรรมาธิการก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก เรื่องนี้เป็นเรื่องสมาชิก ท่าน
ประธานฯ ไล่สมาชิกแล้ว ไม่ควรจะต้องวินิจฉัยเลย

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: พระยาศรีธรรมราชบอกว่าจะ
มัต แต่ตัวเขามอบว่าให้คือเขาชี้ขาด

พระยาศรีธรรมราช: ข้าพเจ้ายินดีให้ประธานฯ ชี้ขาด

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: ทั้งวังข้าพเจ้าก็เสียใจ ไม่อยาก
จะคัดค้านอะไร แต่ขอให้เห็นใจประธานบ้างก็คือ มันบางที่เขาก็ไม่ต้องให้
ผ่าน บางทีมันมีสิ่ง ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้จะแน่ใจ ข้าพเจ้าไม่อยากจะคัด
ค้าน ข้าพเจ้าชอบที่จะเดชะงัดเพื่อที่จะได้ฟังคำอื่น จะได้คัดค้านกัน อย่าง
นี้ข้าพเจ้าพอใจ เอาอย่างนั้นดีกว่า คือว่าถ้าข้าพเจ้าคัดค้านไปอย่างนั้นแล้ว
เขาไม่มีโอกาสพูดก็จะลำบาก ถ้าข้าพเจ้าจะคัดค้านไปให้ประธานชี้ขาดเลย

ข้าพเจ้าเข้าใจ แต่เมื่อเรื่องเหมือนกัน บางทีเราก็เห็นว่ามันแน่ แต่เขาอาจจะมาขอเพิ่ม หรือพูดกันไม่ได้ แต่เป็นเรื่องของข้าพเจ้า จะปล่อยให้ตกในที่ประชุมนี้ ถ้าหากว่าที่ประชุมนี้ ในกรณีที่ประชุมร่วมกันก็เป็นไปได้ แต่คำที่ประชุมนี้จะต้องมีมติมายืนยันให้ผ่านไป คิดกันในชั้นบังคับบัญชาก่อนที่จะดำเนินเรื่องอื่นต่อไป เรื่องนี้ก็จะพิจารณาเหมือนกัน และประกอบกับข้าพเจ้าไม่สู้จะแน่ใจนัก ที่เสนอขึ้นมา ก็ด้วยความจริงใจ แต่จำเมื่อได้ฟังเสียงข้างคัดค้าน และยืนยันอย่างแข็งแร็งว่าไม่ถูกต้องบังคับ ทางนี้เราว่า หากถามข้อบังคับ แล้วข้าพเจ้าก็ฟังเสียงทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่ฟังข้างเดียว ก็เป็นที่เดียวที่ข้าพเจ้าจะต้องชี้ขาด ก็ว่าข้อบังคับที่มีสถานที่เขียนไว้ก็อย่างนั้นขอว่า ผู้ที่เป็นกรรมการแล้วไม่ต้องการปฏิบัติ ก็คือของคือเองไปแปรชดชดชดชดในคำปรญัตติของตัวเอง เมื่อตัวไปประชุมตัวก็คัดค้านได้ก็คิดว่าสมาชิกไปเขียนหนังสือขึ้นมา แล้วเมื่อข้อบังคับให้สิทธิแก่กรรมการการเป็นพิเศษกว่าสมาชิกธรรมดา สมาชิกธรรมดาต้องเขียนหนังสือปรญัตติและมีคนรับรอง หากมีข้อบังคับ มีรับรองของเขาพิเศษ ไม่ต้องการรับรองที่อื่น ต้องมีรับรองส่งกรรมการ ไม่ต้องเขียนคำปรญัตติและไม่ต้องหาผู้รับรองได้สิทธิพิเศษ ด้วยเหตุที่ว่าไปพิจารณาและคัดค้านได้เหมือนกันผู้ปรญัตติเขียนกันโดยไม่ต้องทำคำปรญัตติและไม่ต้องมีผู้รับรอง เมื่อสิทธิของกรรมการมีเช่นนั้น เมื่อคนเราได้อะไรเป็นพิเศษก็มีหน้าที่เป็นของตัวเอง มีหน้าที่เป็นของตัวเอง มาตรา ๔๔ เป็นหน้าที่ ๆ ต้องส่งมอบไว้ เมื่อเสนอการปรญัตติคนที่ส่งมอบไว้ ก็ส่งมอบตามความมุ่งหมายของข้อบังคับนี้ ข้อบังคับเขียนชัดว่า สมาชิกผู้ใดปรญัตติ โดยไม่เห็นด้วย กับมติของกรรมการก็ต้องไปประชุม หรือถ้าไม่ไปประชุมก็ไม่เห็นด้วยอย่างไรได้ ถ้าไม่ไปประชุมก็

LIRT

ไม่เห็นด้วย ต้องไม่ประชุม (ไม่)ประชุมแล้วต้องบังคับให้เจ้าหน้าที่
ใจเขาเขียนว่าเขาเปลี่ยนอย่างนั้น เพื่อให้ยอมแพ้ได้ก็ยอมแพ้ ไม่ควรมี
กรรมาธิการมาแตกแยกความเห็นกันในสภา มีความเห็นยืนตัวมองกันก็อาจ
แย้งกันได้ อย่างผู้พิพากษาอาจแย้งในกรณีบางกรณี กรณีนี้ไม่ได้แย้งโดย
มากเห็นด้วยกับแต่บางเรื่องเป็นการแย้ง การแย้งนั้นก็เพียงอย่างผู้พิพากษาเมื่อ
ปรึกษากันแล้วคงแย้ง แต่ว่าเรื่องนั้นเขาใจที่อ้างว่าเขียนหนังสือถึง
ข้าพเจ้าเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ภายหลังที่ได้เห็นขั้ววงเมื่อวันที่ ๒๖ ประทศ
หนึ่งเราเห็นขั้ววงเมื่อวันที่ ๒๗ ที่ท่านส่งจนภายหลังแล้วก็ไม่ได้ไปประชุมข้อเท็จ
จริงเป็นอย่างนั้น อีกอย่างหนึ่งเมื่อไม่ไปประชุมครั้งแรกก็ตาม แต่ว่าเราอาจ
ยอมให้ได้ว่าเมื่อเราพิจารณาของบังคับปฏิบัติข้อที่ ๓ มาตรา ๑๑๕ นั้นคือเมื่อ
วันเสาร์หนึ่งเดือนเดียวจากท่านกรรมาธิการนั้นไม่ได้มาประชุม เมื่อไม่ได้มาประ
ชุมก็ไม่ได้ส่งมอบโดยที่เข้าใจว่าเขียนหนังสือแล้ว เขียนหนังสือแล้ว
ข้าพเจ้าเห็นอย่างไม่พอ แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการนั้นก็เห็นว่าท่านก็พูดไม่ได้
ที่กรณีมาคือมาตรา ๑๑๕, ๑๒๖, ๑๒๗ กรรมาธิการยังไม่ได้พิจารณา ถ้ากรรมา
ธิการไม่ไปประชุมในกรรมาธิการ แล้วถูกเกี่ยวกับก็อาจจะส่งมอบเอาไว้ใน
มาตรา ๒๕-๓๒๖-๓๒๗ นี้ได้ แต่ไม่ได้ ยังไม่ได้ส่งมอบไว้ในมาตรา ๑๑๕ แต่ว่า
เราก็ได้พิจารณาไปแล้ว ก็เป็นอันว่าต่อไป แต่ถ้ายังไม่ได้พิจารณา ถ้าท่าน
ไม่ประชุมแล้วก็ขอส่งมอบได้ แต่ว่าเราได้ประชุมกรรมาธิการไปแล้ว และ
ท่านได้ส่งมอบ ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจ เราต้องทำตามข้อบังคับ แม้ว่าเราได้
เห็นอันนั้นแล้วนั้นก็ การเสนอก็คงไม่เกิดขึ้นของสมาชิกที่ได้เห็นขั้ววงมา
นั้นขั้ววงก็ได้เขียนแล้ว และเมื่อข้าพเจ้าได้ฟังเสียงแล้ว ข้าพเจ้าก็คงจะ
มีจุดเป็นใหญ่ เรื่องนั้นข้าพเจ้าเสียใจ ท่านไม่ได้ทำตามข้อบังคับข้อ ๑๕

LIRT

และหากไม่ได้ส่งมอบความซื่อสัตย์ จึงเป็นอันเสียใจที่จะต้องรับทราบว่าท่าน
พูดไม่ได้ ขอให้ท่านเห็นใจข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าอยากจะทำให้ท่านพูดออก
แต่ความซื่อสัตย์ในตัว ข้าพเจ้าก็คงทำตามซื่อสัตย์กัน ถ้าอย่างนั้นคือไปมาตรา
นี้เป็นอันว่าเสร็จ ค่อยไปมาตรา ๓๖ นายทองมีวันว่า

๔.๕๕ น.

นายทองมีวัน อธิการฯ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติเพิ่มเติมในมาตรา
๓๖ ในตอนสุดท้ายวรรคหนึ่ง คือมีข้อความต่อท้ายดังนี้ "หรือมีสมา-
ชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกินร้อยละ ๒๕ คน" เกี่ยวกับร่างมาตรา ๓๖ นั้น
ข้อความว่า จะเสนอได้แก่ที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทน แต่ร่าง
ญัตติที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภาผู้แทนจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อได้มีความ
รองของนายกรัฐมนตรี ตามปกติซึ่งเราได้นำญัตติขอยุติการ
ประชุมของสภาผู้แทนก็ดี เกี่ยวกับเรื่องงบประมาณโดยถ้าพลังจะกระทำมิได้
จะคงเสนอโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับรอง จึงจะเสนอได้ นี่ก็เป็นใจว่า
ในเรื่องที่จะต้องมีญัตติไว้เช่นนั้น แต่ว่าในเรื่องการเงินนั้นเป็นเรื่องหนึ่งที่
สมาชิกสภาผู้แทนมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบด้วย ในทางสภาผู้แทนราษฎรก็ขอ
ญัตติอื่นๆ ซึ่งเราได้นำญัตติไว้ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ตัดสินใจ
การเสนอญัตติได้ เช่นในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ
ความในมาตรา ๓๕ นั้น ก็คือว่า ถ้าสมาชิกหนึ่งในห้าก็มีสิทธิในการที่จะ
เสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นได้ และถ้าหมิ่นญัตติแยกอภิปรายทั่วไปใน
มาตรา ๓๕ ว่าจะให้รัฐมนตรีนายหนึ่งนาย ๒ คอยออกจากหน้าที่หรือจะให้รัฐบาล
ลาออกจากหน้าที่ก็เสนอได้ และเรื่องพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินก็มี
ลักษณะสำคัญเท่ากับญัตติทั้งสองนี้ เมื่อถึงคราวก็ให้เขาเสนอได้ นี่เหตุผล

อื่น ๆ มีอยู่อย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็น ญัตติสำคัญยิ่งกว่าการเงิน เสียด้วย ข้า
เพราะเป็นญัตติที่จะให้รัฐบาลออกจากตำแหน่งหน้าที่ และกรมกโชวรัฐ
ธรรมนูญสำคัญยิ่งกว่าการเงินเช่นเดียวกัน เพราะถ้ารัฐธรรมนูญนั้นเป็น
แม่บท ในการปกครอง ประเทศชาติ ส่วนพระราชบัญญัติ การเงินมีความ
สำคัญ น้อยกว่า เพราะฉะนั้นอะไรที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาติประเทศในเรื่อง
การเงินแล้วก็ขอให้สมาชิกเป็นผู้ เสนอได้โดยนัยจากนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับ
รองแล้วก็ขอให้สมาชิกรับรองอีก ๕๕ คน

พระยาอรรถการีย์สุนทร (กรมราชการ) : พระราชบัญญัติเกี่ยว
ด้วยการเงินควรจะเสนอได้โดยใครนั้น ไม่เกี่ยวข้อง หลักรู้คือว่ารัฐบาล
ผู้บริหารราชการนั้นก็เป็นกรจำเป็นเหลือเกินที่จะรับอะไรไม่ได้ ถ้าหากว่า
ในการเงินนี้รัฐบาลจะบริหารไม่ได้ ถ้ารัฐบาลเป็นผู้คุมกระเป๋าสเงินสิ่ง
จำเป็น เป็นการจำเป็นที่กฎหมายใดที่เกี่ยวข้องกับการเงินนั้นแล้ว รัฐบาล
จะต้องรู้เสียก่อน ถ้ากฎหมายผ่านไปแล้วรัฐบาลมีกำลังเงินพอหรือไม่
ที่จะบริหารราชการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นได้ โดยเหตุนี้รัฐธรรมนูญจึง
พยายามที่จะว่าเสนอได้ก็เพราะรัฐบาลเท่านั้น สมาชิกเสนอไม่ได้ ที่ท่านกล่าว
ว่า ถ้ามีกิจการสำคัญอื่น ๆ สมาชิกพร้อมกันมีจำนวนเท่านั้นเท่านั้นเสนอได้
นั้นคนละเรื่อง เพราะว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเงินนั้นเราไม่ได้ถือ เอกกงาน
สำคัญ หรือไม่เป็นเกณฑ์ แต่ว่าเราถือว่ารัฐบาลเป็นผู้คุมการเงินไว้ ท่านจะ
ยอมให้สมาชิกมาเข้าชื่อเสนอได้แล้ว แต่ไปทางที่จะทำให้สมาชิกมีทางที่จะ
ให้รัฐบาลออกได้โดยไม่ต้องใช้วิธีเบียดเบียนราย มีทางหลายอย่างที่เราจะ
เห็นได้ว่าเป็นการสมควรที่รัฐบาลจะทำ แต่มีคนที่รู้สึกว่าจะทำไม่ได้เพราะไม่
มีเงิน นี่กิจการเช่นนั้นท่านจะยอมให้สมาชิกเสนอได้โดยถือจำนวนสมาชิก

LIART

แล้วสมาชิกก็เดินชนไป ก็เป็นจุดที่คงที่จะให้รัฐบาลออกได้ โดยง่ายเหลือ
เกิน ถ้าจะยอมเช่นนั้น ถ้าการเงินแล้วต้องเป็นรัฐบาลเท่านั้นที่คุมกระเบาได้
ไม่ใช่ถือเอาจำนวนเงินที่มีอยู่เป็นเกณฑ์ เพราะฉะนั้นจึงควรเป็นหลักการ
รัฐบาลเท่านั้นที่จะเสนอได้ แต่จะมีโอกาสให้สมาชิกเสนอโดยที่นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีหรือรองก็เพราะว่า อาจจะมีเหตุเหมือนกันที่รัฐบาลเห็นว่าควรจะมี
กฎหมายนี้ เมื่อสมาชิกเดินชนไปแล้วนายกรัฐมนตรีได้ดูแล้วก็เห็นสมควร
ว่า ควรจะเดินไปเดินข้างยอมให้นายกรัฐมนตรีหรือ
รัฐมนตรีหรือรองแล้วถึงแม้จะมีสมาชิกจำนวนเท่าไรก็ได้ สมควรให้ผ่านไปได้
นั่นแหละมันเป็นอยู่เช่นนั้น ไม่ใช่เรื่องสำคัญหรือไม่สำคัญ

นายทองมีวัน อัครถาวร : ความเข้าใจตรงกัน มีปัญหาเกี่ยวกับ
การเงินนี้ ถ้าหากว่าสมาชิกเสนอเข้าไป ถ้าหากว่ารัฐบาลรับไม่ได้ ก็มีผล
ทำให้รัฐบาลต้องต้อออกเช่นเดียวกับในเรื่องการเบ็ดตกปลาไป ยกค้อ
อย่างเช่นว่ามีความสำคัญสักเรื่องหนึ่งในการจัดการเงินของประเทศ แต่
รัฐบาลไม่ปฏิบัติหรือละเลยเสีย สมาชิกก็ต้องเสนอพระวาระบัญญัติขึ้น
เข้าไป ถ้าหากว่ารัฐบาลรับได้และไม่สามารถจะปฏิบัติได้รัฐบาลก็จะต้อง
ต้อออก ในกรณีเกี่ยวกับการเงินเช่นนั้น ถ้าหากว่าเกี่ยวกับเฉพาะเรื่องแล้ว
เราก็ต้อเสนอได้โดยคงว่าควรจะมีการเงินอย่างนั้นอย่างนี้ คงว่าใน การที่ จะ ให้
สมาชิกเสนอเบ็ดตกปลาไป ซึ่งเป็นภาระยุ่งยาก การเบ็ดตกปลาไป
ไปนั้นอาจจะมีเวลาหลายวันก็ได้ ฉะนั้นการเงินนั้นเราอาจจะพิจารณากัน
สักวันเดียวหรือสองครั้งก็อาจทำได้ ถ้าหากว่ารัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติ
ได้ รัฐบาลก็ต้องออกไปเช่นเดียวกับในการเบ็ดตกปลา ในการเบ็ด
ตกปลาก็หมายความว่าให้รัฐบาลออก มันเป็นอย่างนี้ แต่เมื่อกรรมาธิการ

ยังมีความประสงค์ในการที่จะไม่ให้บัญญัติเช่นนั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่ค่อยจะ
พอใจเท่าไร แต่ก็ขอระพังกกรมการชี้แจงให้ละเอียดกว่านี้

พระยาอรรถการีย์สุนทร (กรมการ) : ในกรณีเกิด
อภิปรายเท่านั้นเราก็ได้ทราบแล้วว่ามัน เป็นกรณี ที่รัฐบาลบริหารราชการผิด
พลาด ก็ว่าควรจะมีการบริหารอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ก็ไม่ได้ออกมาให้เป็นโม
โดยสมควร นี่อย่างนี้แล้วสมาชิกจะเกิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้รัฐบาลออก
มันก็เป็นเหตุผลที่สมควร แต่ว่าถ้ามีกรณีที่รัฐบาลควรจะได้กระทำกรณ
ใดอันหนึ่งแต่ไม่มีเงินเช่นนั้น ไม่ใช่เป็นความผิดของรัฐบาลเลย ถ้าไม่
ไปเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้รัฐบาลออกไป โดยที่รัฐบาลไม่ต้อง
กระทำผิดอะไร ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างว่าอย่างนั้น เป็นต้นว่าเวลานี้ใคร ๆ
ก็เห็นเป็นการสมควรที่ประเทศเราจะมั่งคั่งมามีเงินที่ใหญ่ที่สุดในโลก ถ้าทำได้
เป็นของแท้เกิดขึ้น ไปตามสมาชิกรัฐสภาทุกคนก็จะต้องบอกว่า เรายินกับ
ว่าดี แต่รัฐบาลไม่ได้ทำ ไม่ได้ทำจะถือว่าเป็นความผิดของรัฐบาลไม่ได้
ถ้าสมาชิกต้องการให้รัฐบาลออก ก็เสนอพระราชบัญญัติว่าต้องการให้
สร้างสนามบินที่ใหญ่ที่สุดในโลก พระราชบัญญัตินี้อาจลดออกมาได้ รัฐบาล
ก็จำเป็นต้องออกไป เพราะไม่มีควมผิดอะไรเลย ถ้าหากว่าจะปล่อยให้สมาชิก
เสนอร่างพระราชบัญญัติการเงินได้โดยรัฐบาลไม่ต้องรับรอง ก็จะเป็นข้อ
ทางหนึ่งที่จะให้รัฐบาลออกไปโดยไม่มีทางที่จะไล่ซึ่งเขียนไปก็เป็นควมสมควร
แล้ว แต่เรื่องที่ไม่เงินนั้นไม่ใช่เรื่องที่มีควมผิดเป็นกรณีอย่าง

นายทองม้วน อติดากร : ขอถอนโดยไม่ต้องลงมติ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้แปรญัตติขอถอนเป็นอันว่าไม่
ต้องลงมติ ทั้งนี้ นายบุญเที่ยง ขอแปรญัตติไว้

นายทองม้วน อติดากร : มาตรา ๓๖ ข้อเดิม แต่มาตรา ๓๗

ขอคัด

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ๓๗ ยังไม่ลงหน้า

พระยาวรณการยี่พนธ์ (กรมราชการ) : ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
อย่างนี้ บุคคลที่อภิปรายเมื่อครั้งมาจัดการขอเงินแต่ไม่มีปัญหา เหตุฉงน
๒ ของมาตรา ๑๑๖ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องเมื่อครั้งขอแปรญัตติข้อ ๑ แต่
ว่าท่านเขียนแต่มาตราผิดไป ความประสงค์ก็ต้องการขอตัดข้อ ๒ ของ
มาตรา ๑๑๖ แต่ท่านสมาชิกขอแก้ไขในขณะนั้นว่าตัดข้อ ๒ มาตรา ๑๑๖ นั้น
ขอเปลี่ยนเป็น ๑๑๖ อย่างนี้จะไปได้

นายทองม้วน อธิการ : มาตรา ๑๑๖ นั้นผ่านไป เมื่อดัง
มาตรา ๑๑๖ คือว่ากันใหม่

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านเขียนมาตราผิดไป มาตรา
๑๑๖ ข้อ ๒ นั้นขอตัดด้วย

นายทองม้วน อธิการ : ขอดทน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เป็นอันว่าแปรญัตติของท่าน
มาตรา ๑๑๖ ขอดทน เหตุมาตรา ๑๑๖ มีนายบุญเที่ยง ๆ ได้แปรญัตติขอ
เดิมคำว่า "หรือส่งมาชิกสภาผู้แทน ๒๐ นาย" คำจากคำว่า "ถ้าบริบรอง
ของนายกรัฐมนตรี" ซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกัน เว้นแต่มีคำก่อนหน้าคือ
เท่านั้น คือ นายทองม้วนขอเดิมข้อความดังนี้ คือหลังจาก "นายกรัฐมนตรี
บริบรอง" คือส่งมาชิกอีก ๒๕ คนบริบรองก็ได้ด้วย ดังนั้นนายบุญเที่ยง ๆ ขอให้
มีจำนวนส่งมาชิก ๓๐ คนบริบรอง ก็ท่านของเดียวกัน ส่วนนายทองม้วน ๆ เมื่อ
ได้ฟังคำอภิปรายของกรมราชการก็ไม่ติดใจ ขอดทน เป็นอันว่าผ่านไปได้
ส่วนนายบุญเที่ยง ๆ ไม่ได้มาและไม่ได้อบรมหมายให้ใคร ถ้าที่ประชุมไม่เห็น
เป็นอันหนึ่งเป็นอันผ่านไป ถ้าไม่มีมติสมาชิกผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่า
ประชุมกันหมดให้ส่งมาชิกผู้หนึ่งผ่านไป

พต. ท. ชีระ วิจิตรสงคราม : มาตรา ๑๑๖ นั้นมีความสงสัยเกี่ยวกับคำ คือ
ที่คำว่า "หรือ" หรือ "หรือ" แต่ในมาตรา ๑๑๖ และ ๑๑๓ ได้ใช้คำว่า "หรือ" เพียง ๆ
ผมมีความสงสัยใคร่จะขอรับคำอธิบาย

พระยารรณการรัชนีพนธ์ กรมราชการ : ความเห็นจะต้องขึ้น
 ค้อมาครานัมบัตบัญญัติเป็นบทนิยามไว้ให้แน่ชัด คือภาษีหรืออากร ภาษี
 ก็หมายความว่าโดยมีกฎหมายบังคับไว้ให้เก็บ แต่อากรกฎหมายบังคับเหมือน
 กัน แต่ว่าจะเพราะราษฎรคนใดคนหนึ่งจะกระทำอย่างไรอย่างหนึ่งก็ต้องมา
 เสียอากรไม่ใช่ภาษี เท่าที่มาตรานี้เป็นบทนิยามนั้นเองจึงจำจะต้องแยก
 เขียนเอาไว้ให้ชัดเจน กล่าวคือว่า ไม่ว่าจะเรียกหรือไม่ว่าอากรก็ต้องถือ
 ว่าเป็นพระราชบัญญัติการเงิน

ประชาชนสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: ต่อไปมาตรา ๓๑ นายทองม้วน
 นายทองม้วน อธิบดีการ: ข้าพเจ้าขอเสนอปรญญัติข้อให้ตัดข้อ
 ความข้อไปในมาตรา ๓๑ ออก คือว่าข้อความที่จะตัดออกนั้นมีดังนี้ “ทั้ง
 ให้ยกเงินการเสนอพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต่อรัฐสภา” ในมาตรา
 ๓๑ นี้มีข้อความว่าดังนี้ ในมาตรา ๓๑ “ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อ
 สภาผู้แทน เมื่อสภาผู้แทนได้พิจารณาจนมติให้ใช้ได้แล้วให้นำเสนอต่อวุฒิ
 สภาละวุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดหกสัปดาห์” และต่อมา
 ว่า “แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่าง พระราช บัญญัติ เกี่ยวกับ การเงิน
 วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดสามสัปดาห์ ทั้งนี้แม้สภา
 ผู้แทนจะได้ลงมติขอยกเวลาออกไปเป็นพิเศษ” คือพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ
 การเงินซึ่งสภา ผู้แทนพิจารณา นั้นข้าพเจ้าไม่มีความประสงค์ ในกาที่จะ
 ให้นำ วุฒิสภา ingsงออก และก่อน ที่จะ อภิปราย ต่อไปอยากจะ พังความ
 เห็นของกรมราชการ

หลวงประกอบนิติสาร (กรมราชการ) : ในหลักร่างรัฐธรรมนูญ
 นี้เราได้ว่าไว้แล้วในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ว่าร่างพระราชบัญญัติจะ
 ขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา และมาตรา ๒๓
 เรากำหนดข้อไปว่า ร่างพระราชบัญญัติซึ่งได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา
 แล้วให้นำยกรัฐมนตรีขึ้นทูลเกล้าถือน ในหลักที่วางไว้แล้วว่ากฎหมายทั้ง

LIERT

หลายจะผ่าน มา โดยไม่ ผ่านรัฐสภาไม่ได้ แต่เรามี มาตราหนึ่งว่า รัฐสภา ประกอบด้วยสภาทั้งสอง เพราะฉะนั้น ถ้าแก้มาตรา ๑๑๖ ให้เหลือสภาเดียวก็พิจารณาพระราชบัญญัติไม่ส่งกับหลักที่เราวางไว้ว่ากฎหมายทุกฉบับก็ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และรัฐสภาเป็นผู้ถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ ท่านจะเห็นได้ว่าถ้าตัดไปแล้วมาตรา ๑๒๖, ๑๓๑ กลายเป็นไม่จริง คนเขาพาเขาใจว่าท่านผู้ประมุขมีความประสงค์จะให้ พระองค์ท่านแทนท่านที่พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการเงิน อุ้มสภาไม่ต้องมาเกี่ยวข้อง ท่านอาจจะถือหลักว่าสภาผู้แทนหรือผู้แทนราษฎรเท่านั้น ก็เห็นจะขัดกับมาตราอื่น ๆ ที่เราวางไว้ว่าสมาชิกอุ้มสภาเป็นผู้แทนป้องกันตนเองเหมือนกัน อีกประการหนึ่งเป็นการไม่สมควรที่เราจะไม่ให้ อุ้มสภา เป็นผู้พิจารณา พระราชบัญญัติการเงินนั้นเสียเลย เพราะถ้าเรามีอุ้มสภาได้สำหรับยังมี แต่การยังมีพระราชบัญญัติการเงินนั้นเราเห็นว่าเป็นเรื่องที่จะต้องทำโดยรีบด่วน ถ้าเราปล่อยให้ว่ากันโดยอ้อมยาวแล้วก็จะออกพระราชบัญญัติการเงินไม่ได้ การเงินของประเทศก็จะประสบความลำบาก เราจึงได้เขียนว่าพระราชบัญญัติการเงินนั้นอุ้มสภามีอำนาจยังมีอยู่ได้ภายในขอบเขตนี้ และมีอำนาจอื่นอีกว่าพระราชบัญญัติอื่น ๆ ดังที่เราจะเห็นได้ในมาตราที่ ๑๑๖ ว่า การยังมีอยู่ที่กำหนดไว้ มีนั้นไม่ใช่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเงินเป็นต้น การใช้สิทธิยังมีอยู่ของอุ้มสภา การรวมการเห็นว่าได้ประโยชน์และไม่เป็น การเสียหายอย่างไร เมื่อเราไม่มีมันนานเกินไป

นายทองม้วน อติธำกร : ตามประมุขที่นี้จะต้องยืนยัน เพราะ ว่าความประสงค์ไม่ตรงกัน สภาเราอภิปรายมาครั้งหนึ่งเกี่ยวกับอำนาจของอุ้มสภาและสภาผู้แทนราษฎร คืออำนาจของอุ้มสภาไม่ควรเกี่ยวข้องกับการเงินของแผ่นดิน ควรมอบให้แก่อำนาจผู้แทนราษฎรเท่านั้น ถ้าจะให้ อุ้มสภาซึ่งไม่ได้รับเลือกจากรัฐสภาโดยตรงแล้วมา เกี่ยวข้องกับการเงินแล้ว ก็จะเป็นปัญหาที่จะเกิดความยุ่งยากแก่ราษฎรเป็นอันมาก ถ้าหากว่าสภาผู้

LIRT

แทนราษฎรมีความประสงค์ในการที่จะจัดการเงินเพื่อประโยชน์แก่รัฐ แต่ผู้มี
 สภาไม่เห็นด้วยก็จะยังมีพระราชบัญญัติกันนี้โดยวิธีที่ชื่อนี้ในมาตรา ๑๑๖ เจ้า
 เจ้าไม่เห็นด้วยจึงขอคัดในเรื่องเดียวกันนี้ และเหตุผลอื่นๆ สมาชิกในสภานี้
 ก็คิดว่าไม่เป็นการสมควรอย่างที่จะให้ ผู้มีสภาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเงิน
 และขอการกระทำให้ผู้มีสภาเกี่ยวข้องกับการเงินนี้ด้วยแล้ว จะทำให้การ
 พิจารณาเกี่ยวกับงบประมาณ และการเงินของแผ่นดินชก้าและได้ประโยชน์
 และปรากฏในครั้ง หลังว่า ฝ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้พึงได้ของ
 ผู้มีสภาเลยเพราะฉะนั้นจึงไม่มีประโยชน์อะไรเลย เจ้าข้าจึงเห็นว่าควรให้
 เป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช (กรรมาธิการ) : เจ้าข้าพคะนพุดในฐานะ
 ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนคนหนึ่งเหมือนกัน คือปัญหาที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติได้
 ตั้งขึ้นนี้ เท่ากับเป็นการเป็นปัญหาว่า เราควรจะมีสภาเดียวหรือสอง
 สภา ถ้าจะเอาหลักความดีความชอบที่สภาผู้แทนเท่านั้นไม่สมควรที่จะมีผู้
 สภา มีผู้มีสภานี่ไม่ได้ทำไป มีไว้ก็เพื่ออะไร มีเรื่องอะไร ก็เรื่อง
 สำคัญก็คือเรื่องการเงิน ส่วนในเรื่องอื่นๆเล็กๆ น้อยๆ ไม่สำคัญอะไร เรื่อง
 การเงินเป็นเรื่องสำคัญที่สุดใจของชาติในทางเศรษฐกิจ ซึ่งสภาผู้แทนฯจะ
 ทำพลาดหลังลงไป อย่างน้อยก็ควรจะมีสภาหนึ่งเพื่อจะยับยั้งไว้ได้ ถ้าไม่เช่น
 นั้นแล้วเราต้องแยกส่วนเสีย โดยปรกตินี้แล้วเจ้าข้าคิดว่าคงไม่มีความเสีย
 หายอะไรที่จะให้ผู้มีสภายับยั้งกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๖
 ก็มีเช่นนี้ แต่ถ้ามาน้อยลงไปเท่านั้น คือบทบัญญัติไว้ ๑๐๐ อันสำหรับพระราช
 บัญญัติธรรมดา แต่เกี่ยวกับการเงินแล้วเพียง ๑๖ อันของเดิมก็มี ประโยชน์
 นั้นก็จะเห็นได้ว่า การเงินบางอย่างผ่านสภาผู้แทนบ้างก็ในครั้งกับประ
 ราชมนักร แต่ผู้มีสภายับยั้งมาสภาผู้แทนจะหรือหรือ ไม่เชื่อก็คงได้ เป็นสิ่ง
 ที่เราต้องมีความเห็น เจ้าข้าเห็นว่าความประโยชน์ ที่มันชอบกพรของสภาจะ
 กล่าวได้ว่าสิ่งที่ท่านยกก็คือเรื่องสภาผู้แทน ถ้าจะมีให้ผ่านผู้มีสภาอาจจะ

เข้ากันไป) ทันทันมาตรา ๑๔๓ ที่บัญญัติแก้ไขไว้แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 นี้ คือนิติรัฐขนาดเห็นว่าการกระทำของรัฐจะต้องออกเป็นกฎหมายโดยก่อน
 และฉบับนี้ออกได้เป็นพระราชกำหนดไปก่อนแล้วมาขออนุมัติต่อภายหลัง เพราะ
 ธรรมชาติของเรื่องความรวดเร็วจะต้องเกิดขึ้นเพราะถ้าหากจะเป็นภัยแก่รัฐกิจ
 และสังคมก็มี เพราะมีมาตรา ๑๔๓ บัญญัติไว้แล้ว นอกจากนั้นพระราช
 บัญญัติงบประมาณนั้นถ้าหากมีผู้ตั้งข้อสงสัยได้โต้เถียงขึ้นมาและมีคุณสมบัติพอ
 ที่จะหักทวงโต้กลับควรให้เขาหักทวงได้ในเรื่องงบประมาณ คือการเงินของชาติ
 ทั้งหมดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญสำคัญว่าควรจะมีสภาเดี่ยวหรือเป็น
 สภา ก็ถ้าไม่เราจะไม่ยอมอำนาจให้อำนาจแก่ในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ แต่เรื่อง
 สำคัญๆ เราไม่ยอมให้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเป็นอย่างที่กรมราชการวางแผน

นายทองม้วน อธิการบดี ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องและเป็นที่เคารพ
 และเป็นข้าราชการของข้าพเจ้าด้วย แค่อันนี้เราพิจารณาเรื่องอภิมหาและ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า เราควรให้อำนาจแก่ไหน สมควรหรือไม่ที่จะ
 ให้อำนาจแก่สภาเดี่ยวซึ่งเกี่ยวกับการเงิน แล้วท่านก็ได้อภิปรายแล้วว่าควรให้อำนาจ
 แก่คณะผู้ตั้งและไม่ควรเกี่ยวข้องกับการเงินด้วย ท่านอภิปรายอย่างนั้น
 ข้าพเจ้าจากคำพูดของท่านที่ขอมด้วยเหตุผล ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอแปรญัตติ
 เพื่อให้สมประสงค์ซึ่งท่านอภิปรายไว้แล้ว และสภาผู้แทนราษฎรเขาเป็นผู้
 ได้รับเลือกตั้งมาจากราษฎร และเขา เป็นผู้ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับเรื่อง
 ภาษีอากรในการที่จะบริหารราชการแผ่นดินให้ถูก ต้องตามความ ประสงค์ของ
 ราษฎร แต่สำหรับอภิมหาเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากพระมหากษัตริย์ มีหน้าที่
 ที่ควบคุมเกี่ยวกับเสถียรภาพซึ่งไม่ ไร้การเงิน สำหรับมาตรา ๑๔๓ นั้น แท้จริง
 ข้าพเจ้าได้พิจารณา ด้วยเหมือนกัน ว่าสมควรในการ ที่จะออก พระราชกำหนด
 เกี่ยวกับภาษีอากรหรือไม่ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นเหตุให้ถือควรลงมติ
 ว่า เป็นกรณสมควร หรือที่พระมหากษัตริย์ตราพระราช กำหนดออกใช้ ซึ่งไม่

ได้รับอนุมัติจากผู้แทนราษฎร อาจจะเป็นผลเสียหายเหมือนกัน เช่นถ้าไม่พูด การเก็บภาษีอากรอาจจะวิ่งไหลได้คงที่มั่งคั่งอย่างมากขายของประมุขสภาผู้แทนราษฎร ทว่าในชั้นวาทสันคำซึ่งมีการวิ่งไหล แต่เราเสียหายหรือคนทุกคนมีความสุจริตเสมอกันไป คือเขาอาจจะมิไปปรนเปรมในการที่จะหาความร่ำรวยไปคืบคืบได้ เราอาจโครงการนี้ในการที่จะหาผลประโยชน์เอาเงินเข้าเขากักตุนได้ แต่ถ้าพระราชกำหนดคนนี้จะต้องขออนุมัติภายหลัง คือถ้าจะขออนุมัติคือสภาภายหลัง แต่กิจการที่เขาได้กระทำไปนั้นเขาขายไปแต่จริงอยู่ถ้าการกระทำนั้นกระเทือนกิจการที่เข้าไปเหมือนกัน นั่นแหละเสียหายมั่งคั่งอย่างนี้ ถ้าหากสภาผู้แทนไม่ทำเช่นนั้น คือปล่อยให้เขาทำโดยไปแต่จะยังมีประโยชน์อะไร ทั้งนี้การเก็บภาษีอากรจะต้องผ่านสภาหรือตามมาตรา ๑๔๗ แต่ถ้าเขาจ้องคืบคืบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เพราะจะเป็นการเสียหาย และการ ปฏิบัติ หน้าที่ตั้งที่ สมัชชาได้ กล่าว ย่าง มาตรา ๑๕๓ นั้น เพราะอาจเป็นการก่อความ รว้างไกลและจะก่อความร่ำรวยให้แก่ พวคัว หรือกิจการในเรื่องภาษีอากร เพราะฉะนั้นควรจะคำนึงถึงผลประโยชน์มากกว่า

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช (กรรมาธิการ) : ความจริงถ้าอ้างเรื่องความเห็นในคณะกรรมาธิการว่าเรามีความเห็นอย่างที่ท่านว่า แต่ภายหลังเมื่อได้พิจารณาเรื่องนั้นในชั้นกรรมาธิการ ข้าพเจ้ายอมรับว่าได้พ่ายแพ้ต่อเหตุผลของคณะกรรมาธิการเสียข้างมาก ซึ่งมีเหตุผลเป็นส่วนใหญ่ประกอบ แต่จะกีดกันคดีขอยตามไปกับเขาเพราะเหตุนี้ และควรจะให้เป็นไปได้ก็เพียงใดในตอนที่เกี่ยวข้องมาตรา ๑๕๓ นั้นเป็นเรื่องที่ท่านจะประจักษ์หรือไม่ข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่อาจเรื่องเกี่ยวข้องกันกับข้าพเจ้ากล่าวอย่างก็อาจผลเสียหายที่จะให้ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินผ่าน ๒๕๓ แต่ด้วยความดำริว่า ผลเสียหายข้าพเจ้าก็เห็นอย่างนั้น ทั้งนี้ก็กล่าวมาแล้ว มาตรา ๑๕๓ แก้ไขได้แล้ว และข้อคิดของรองท่านที่ว่าอาจจะมีการขึ้นคนบ้างคนกันไปหาประโยชน์อย่างนั้นนี่เป็นเรื่องของส่วนบุคคล แต่รัฐธรรมนูญมีอยู่ การที่มีกฎหมายภาษีอากร

LIRT

โดยเฉพาะเรื่องชนภายมาพูดในสภาท่างย้อมว่ ถึงแม้จะประมุขดับ ความ
ลับกรว่โหดเรารักน้อย เหตุการณ์นั้นก็เห็น ๆ กัน เพราะฉะนั้นจะหักเลื่อง
ภาวการโดยมอบให้อยู่ทางฝ่ายบริหารที่จะเสนอพระราชกำหนดออกกฎหมาย
แล้ว เมื่อมีมติชอบ สภาอาจจะไม่เห็นชอบด้วย ในอันคือมาขอขมุนต์จาก
สภาในพระราชกำหนดนั้น เพราะฉะนั้น ในทางที่จะแก้ไขโดยเฉพาะในเรื่องการ
รับภาษีอากรต่าง ๆ นานากันในสภาผลเสียหายมากกว่า แต่พอคล้ายกับ
สิ่งของที่ต้องเสียภาษี ความเสียหายมีมากกว่ากัน ส่วนที่รักษาความลับก็
จะออกพระราชกำหนดครั้นนั้น ผลเสียหายอาจจะมีการ โกงเงิน เมื่อเทียบ
เคียงผลเสียหายแล้ว กรมวิธีการขอตัดไว้มาตรา ๔๕๓ ผลเสียหายมีน้อย
กว่ากัน

นายทองม้วน อัครถาวร: ขอเสนอให้ตั้งมติ

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: ไม่มีผู้อภิปรายต่อไป ข้าพเจ้า
เสนอให้ตั้งมติ ผู้ใดเห็นควรจะแก้ไขตามผู้แปรญัตติ ผู้แปรญัตติ
สมาชิกยกมือ ๓ คน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย คือคงได้คำม
ร่างกรมวิธีการ โปรดข่ม้อน
สมาชิกยกมือ ๑๕ คน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: เป็นอันจำไม่แก้ คงได้คำมร่าง
กรมวิธีการ มาตรา ๑๑๗ ไม่มีผู้แปรญัตติ เป็นอันผ่านไป มาตรา ๑๑๗

เลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: สำหรับมาตรา ๑๑๗ คณะ
กรมวิธีการขอถอนไปพิจารณาใหม่ เนื่องจากประดัมปัญหาทางประการ

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ: มาตรา ๑๑๗ กรมวิธีการขอ
ถอนไปพิจารณาใหม่ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าให้ที่ประชุมถอนไป
พิจารณาใหม่ มาตรา ๑๒๐ ไม่มีผู้แปรญัตติ มาตรา ๑๒๑ มีผู้แปรญัตติ
ก้อยคำ

นายเกษม บุญศรี : มีคำเดียว เดิมคำว่า “แห่ง” เท่านั้น

ประธานสภาปฏิรูปรัฐธรรมนูญ : ขอเติมคำว่า “แห่ง”

หลวงประภคมนตรีสาร : นี่เป็นข้อเขียนของกรรมาธิการ มีหลายแห่งทีเดียว โดยบทบัญญัติมาตราหนึ่ง และตามบทบัญญัติมาตราหนึ่งเราที่เขียนโดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ก็เป็นข้อจัดการแล้ว ก็เป็นข้อจัดการมากแล้ว คือเห็นว่าไม่จำเป็นต้องหذف เพราะฉะนั้นใครเข้าใจได้โดยบทบัญญัติ เช่นบอกอ่าหมอกนาย ก. เราที่เข้าใจว่าหมอกของนาย ก. ไม่ต้องพูดว่าแห่งลงไป เขียนมาหลายแห่งแล้ว

นายเกษม บุญศรี : ถ้าหากว่ามีคำว่าโดยบทบัญญัติมาตราหนึ่งเราไม่ต้องได้ แต่ถ้าเราไม่มีอย่างนั้น ก็เห็นน่าจะควรจะได้ แต่อีกเรื่องคนละประเด็นกับหมอกนาย ก. นาย ข. คนละอย่าง แต่ถ้าไม่เป็นไร เมื่อกรรมาธิการไม่เห็นด้วยก็ให้ผ่านไป

หลวงประภคมนตรีสาร (กรรมาธิการ) : ขอถามกราบไว้ก่อนเพื่อให้เสียเวลาตามธรรมเนียม

พระชัยปัญญา : มาตรา ๓ ของเราใช้คำว่า “บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” เพราะฉะนั้นน่าจะเติมให้เหมือนกัน มาตรา ๓ “อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้น ๆ”

ประธานสภาปฏิรูปรัฐธรรมนูญ : กรรมาธิการยอมเติมให้ผู้แปรญัตติ คือเติมคำว่า “แห่ง” หลังคำว่า “บทบัญญัติ” อันเป็นคำว่า “โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” ถ้าไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าประชุมอนุมติ

มาตรา ๓๒๒ ไม่มีผู้แปรญัตติ เป็นอันผ่านไป

มาตรา ๓๒๓

เลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : กรรมการชยแก้กัณ ขอให้
 ท่านสมาชิกได้โปรดคคด้วย สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนไมคาคว่า
 หนึ่งในห้าชยจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสภา คือแทนที่จะเขียนว่าไม่
 น้อยกว่า ก็แก้เป็นไมคาคว่า ทั้งนี้เพราะว่าคณะกรรมการพยายามที่จะให้
 จำนวนต่าง ๆ ให้เบ่งง่อกับจำนวนของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่จะทำได้ แต่
 นอกจากนั้นเนื่องจากนายเกษม บุญศรี ขอแปรญัตติกรรมาธิการเห็นชอบด้วย
 และนอกจากนั้นกรรมาธิการของกัวรรค ๒ ก็คือไปน ขอท่านโปรดคคด้วย
 “ญัตติคคกัถว้ในวรคก่อน ถ้าเป็นชยของสมาชิกแห่งสภาใดก็ให้ยื่นคช
 ประชานแห่งสภานั้น และให้ประชาน...” ขอเติม “แห่งสภา” “...แจ้ง
 มติไปยงนายกรัฐมนตรี” คือเติมคาคว่า “แห่ง” ตามคำแปรญัตติของ
 นายเกษม บุญศรี

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : นายทองม้วน

๑๐.๓๘ ๒.

นายทองม้วน อธิการ : ตามที่ข้าพเจ้าแปรญัตตินั้น ก็
 ตรงกันชยกับกรรมาธิการได้แก้ไขมาเชยแล้ว คคว่าร่างเดิมกรรมาธิการ
 เขียนมานั้นเพียง ๒๕ คน แต่การแปรญัตติของข้าพเจ้านั้นขอแก้เป็นเพียง ๑๕ คน
 ในลักษณะ ของการเบ็ดคคปราชย ตาม มาตรา นั้นก็ คคด้วย ๆ กับกระตุนชย
 แต่หากว่าสมาชิกมีความประสงค์จะฟังข้อเท็จจริงทางฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น แต่
 กระตุนชยสมาชิกคนเดียวก็เสนอได้ แต่เพราะเรื่องนกรรมาธิการไมชยยื่นใจ
 ๒๕ คน เขียนชยอย่างนคในราวเดียวกัน ๑๒ ก็เป็นในราว ๑๒๕ - ๒๕ ไม่คค
 ต่างกัน คือเหตุคคงั้น ข้าพเจ้าขอแปรญัตติในการที่จะฟังข้อเท็จจริงจาก
 รัฐบาลเชย สมาชิกเพียง ๑๕ คนก็ชยขอเบ็ดคคปราชยได้ตามชยบังคับ
 เดิมคค้รเบ็ดคคปราชยลงมติในใจวางใจรัฐบาลก็เพียง ๑๕ คนเสนอได้ แต่
 กัถยเขียนหนักเข้าไปอีก เพราะฉะนั้น เพื่อเบ็ดคคอกถงให้สมาชิกได้ใช้สิทธิ
 โดยสะดวกคคได้เป็นเพียง ๑๕ ๒๕ ไม่เป็นการคคคคกร ถ้าหากว่าจะเบ็ดคค
 ปราชยจริง ๆ แล้ว ๒๕ คนก็เขียนได้ แต่ในการเขียนชยนั้นไม่เป็นการสะดวก

หลวงประภคมนตรีสาร (กรมราชการ) : ก่อนอื่นกรมราชการขอ
 * ข้างว่า ถ้าไม่จ้างได้แก่จำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนเป็นไม้ค่ากว่าหนึ่งในห้า
 ของจำนวนสมาชิกแต่ละสภา ที่กรมราชการเขียนไว้เดิม ที่โดยกว้างไว้เดิมไม่
 น้อยกว่ายี่สิบห้าคน ก็ไม่ได้คำนึงถึงว่าสมาชิกของแต่ละสภานั้นจะต้องไม่เท่า
 กัน คือสำหรับสมาชิกของวุฒิสภาเราได้กำหนดไว้เป็นการตายตัวว่า ๑๐๐ คน
 ไม่ว่าจะเป็นการสมัยใดๆก็ตาม แต่สำหรับสภาผู้แทนเราจะได้เพิ่มจำนวน
 ขึ้นเรื่อย ๆ โดยจำกัดจำนวนไม่เกินกว่าราษฎรหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทน
 หนึ่งคน เพราะฉะนั้นในระยะเวลาดังกล่าวภายหลังที่เราได้ใช้รัฐธรรมนูญ
 เราที่ไม่รู้ แต่สำหรับสภาผู้แทนนั้นอาจจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑๐ คน แต่ในกาลต่อไป
 คงจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามผลแห่งการสำรวจสำมะโนครัวอาจจะได้ถึง ๒๐๐
 คนก็ได้ เพราะฉะนั้นในการต่อไปถ้าเราจะกำหนดตายตัวให้เป็น ๒๕ คน อย่าง
 ของวุฒิสภานั้นก็จะเป็นการไม่เหมาะสม เพราะในการเปิดอภิปรายทั่วไปใน
 กรณีที่ไม่ใช่ว่าใจรัฐบาลนั้น เราควรให้เป็นปัญหาสำคัญ ไม่ใช่เป็นการ
 หูมเพื่อขยจกนไป เราก็จะต้องได้คำนึงว่าจะต้องมีสมาชิกมากพอสมควร
 รวมกันขอเปิดอภิปราย เมื่อเริ่มแล้วในการที่เราอาจได้ ๒๕ คนเป็นการตาย
 ด้ว และในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนอาจจะเพิ่มขึ้นจนถึง ๒๒๕ คน มันก็จะ
 เป็นเพียง ๓ ใน ๘ มันก็จะเป็นการน้อยเกินไป และสิทธิของสมาชิกเมื่อเทียบ
 ส่วนกับสมาชิกทั้งหมดแล้วก็ดูเหมือนว่าสิทธิของ สมาชิก นั้นจะ เพิ่ม ขึ้น ไปได้
 ใหม่อีกขึ้นหนึ่งมีสมาชิกร้อยยี่สิบห้าคน. แล้ว ๒๕ นักเป็นเพียง ๓ ใน ๕
 และต่อเมื่อมีสมาชิก ๒๐๐ - ๒๒๕ คนก็จะเป็นเพียง ๓ ใน ๘ เช่นนี้จึงเห็นได้
 ว่าเป็นสิทธิของสมาชิกที่จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว เพราะฉะนั้นจึงได้วางเป็น
 เศษส่วน เมื่อวางเป็นเศษส่วนได้แล้วก็เป็นการสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิก
 วุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน และทางกรมราชการเห็นว่าควรเปิดอภิปราย
 ทั่วไปในกรณีเช่นว่านี้ไม่ควรจะปล่อยให้เป็นการ หูมเพื่อขยจกน โดย เห็นว่า
 ถ้าเรื่องใดเป็นปัญหาสำคัญ น้อย ๆ ก็ควรจะได้ไปตั้งเป็นกระทู้ถาม สำหรับ

LIRT

ในปัญหาสำคัญจึงควรจะเปิดอภิปรายทั่วไปได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะเทียบ
เรื่องกระทู้และเรื่องเปิดอภิปรายทั่วไปให้มีความใกล้เคียงกันแล้ว กรณีการ
กวดขันไปว่าถ้าเป็นจำนวนสมาชิก ๒๕ คนอย่างที่มีสมาชิกได้แปรญัตติเข้ามาแล้ว
เขาก็จะไม่ใช้วิธีทางตั้งกระทู้ถามกัน เขาก็จะต้องเปิดอภิปรายกันเรื่อย ๆ
และการเปิดอภิปรายเป็นการเสียเวลามากหรือรัฐบาลจะทิ้งรับญัตตินี้ไป จะ
ต้องอ้างกันตั้งเดือน ๆ สมมติว่าอย่างน้อยเดือนละ ๓๐ ครั้ง ข้าพเจ้าก็
เห็นว่ารัฐบาลคงจะไม่มัวเจตนาบริหารราชการ มันจะคล้าย คือให้ท่าน
ตั้งเถิดดูก็แล้วกันว่ากระทู้ถามที่ตั้งค้างอยู่ในสภาผู้แทน ท่านประธานสภาผู้แทน
ก็คงจะชี้แจงถามไม่น้อยกว่าร้อยฉบับ ฉะนั้น เมื่อท่านมีการเปิดอภิปราย
ทั่วไปแล้ว อย่างมีฐานะเพราะหน้าเมื่อวันสองวันในสภาผู้แทน มันจะ
กลายเป็นที่ซึ่งเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ไร้เป็นที่ เพราะฉะนั้นกรณีการ
กวดขันในข้อนี้ จึงได้กำหนดไว้ให้เป็นส่วนตัวย่างที่ใครจะถามกัน

นายทองม้วน อัครถาวร : ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วยกับกรณีการ
ที่ใครจะถามด้วยเหตุผลตั้งที่ข้าพเจ้าอภิปรายแล้วข้างต้น ก็ว่าการที่กรรมา
ธิการได้ร่างไว้ ในมาตรา ๙๗ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ สมาชิกมีสิทธิใน
การที่จะเสนอได้ และไม่มีบทบัญญัติที่ว่าจะต้องมีผู้รับรองตั้งอย่างอื่น ถ้าสมา
ชิกประสงค์ในการอภิปรายด้วยเหตุผลต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายและปรารถนา
ที่จะควบคุมรัฐบาลจะ ปฏิบัติ อย่างไร โดยอย่างหนึ่ง สมาชิกยอม มีสิทธิ ที่จะเสนอ
พระราชบัญญัติเพื่อการอภิปรายในเหตุผลอย่างนั้น ๆ ได้ ท่านของเดียวกันกับ
การเสนอร่างพระราชบัญญัติ สมาชิกยอมเสนอบทบัญญัติเพื่อควบคุมหรือเพิก
ฉะ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ได้และมีทางอภิปราย ได้บ้าง กว้างขวาง เปร
เทียบกับกรรมาธิการ ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนมีความประสงค์ที่จะเปิดอภิปราย
และมีคุณสมบัติที่จะเปิดอภิปราย ดังนั้นสมาชิกในจำนวนนี้ ในคราวที่จะขอ
รับรองจากสมาชิกถึง ๒๕ คนเลย เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติขึ้นไป เพื่อ
อภิปรายในเหตุผลนั้น ๆ เพื่อควบคุมกิจการของแผ่นดินได้โดยไม่ต้องมีสมาชิก

ฐานของตนเองอย่างยิ่ง ทั้งท่านไปว่าถึงกรรมาธิการรัฐธรรมนูญตั้งอะไรนั้น มันเป็นคนละเรื่อง กรรมาธิการจะมีความคิดว่า รัฐธรรมนูญใหม่เหมาะหรือไม่ ที่สมควรอย่างไรก็อาจจะเสนอมาได้ ก็ท่านเองเคยถกกันกับที่ราชวามาน ท่านผู้แปรญัตติมีความคิดคล้าย ๆ กัน ๆ ว่า รัฐธรรมนูญมาตราใหม่จะแก้ด้วย คำช้อย่างนี้ช้อย่างนั้นคนเดียว ไม่ใช่มันมีคนหลายคน บางทีเหตุผลที่ท่านหาเหตุผล ขอบแก่คำว่า “แห่ง” กรรมาธิการก็ยอมรับผิด กรรมาธิการจริงไม่เอง ก็ ท่านเองด้วยกัน การแก้ไขรัฐธรรมนูญก็เหมือนกัน เป็นแต่เสนอความคิด เห็นขึ้นมาเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา แต่การเสนอไปจะไปลงมีรัฐบาล แล้วก็เป็นอีกมาตราหนึ่ง แต่ในมาตราเป็นแต่เพียงการฟังความคิดเห็นเท่านั้น แต่การฟังความคิดเห็น ไม่ควรปล่อยให้ฟังเพื่อย ทั้งท่านว่าในกรรมาธิการครั้งแรกถามรัฐธรรมนูญเดิมมี ๑๕ คน ขอโทษ มาตรา ๑๔ ของ รัฐธรรมนูญเดิมบอกว่า ๑๕ คน ไม่ใช่ ๑๕ คน

๑๐.๔๖ H.

นายทองม้วน อติถาวร : เท่าที่กรรมาธิการได้แจ้งมานานหนึ่งไม่ เป็นที่พอใจเลย ข้าพเจ้าอยากจะได้เรียนยืนยันตามที่ข้าพเจ้าเสนอแปรญัตติไว้ และกรรมาธิการได้ทราบว่า ถ้ามีการเมืองทำอะไร หรืออภิปรายในสภา อย่างฟังเพื่อยแล้ว ก็เท่ากับเป็นการลดฐานะของตนเอง ก็คล้าย ๆ กันว่า ข้าพเจ้าพูดมาก อภิปรายมาก ๆ เสนอแปรญัตติมาก เป็นการลดฐานะของ ข้าพเจ้าเอง ขอได้โปรดเข้าใจว่า ในร่างข้าพเจ้าอภิปรายไม่ต่ำกว่า ๒๐ เที่ยง และพูดถึงว่าเหตุผลที่จะคัดค้านอย่างไร ก็ไม่ใช่อะไร ข้าพเจ้า มันหนักไว้โดยสมัคร แต่ขอโทษ ในกรณีที่ได้รับภวณเดลาของสภา สมาชิก ก็มีความพอใจเป็นอย่างยิ่ง หากว่าข้าพเจ้าจะพูดต่อไปข้างในเรื่อง ๑๕ คน หรือ ๑๕ คนแล้ว แต่ข้าพเจ้าได้พูดว่า ๑๕ คน หากว่าจะเป็นอย่างอื่นก็แล้วแต่ แต่ข้าพเจ้าได้อภิปรายแล้วว่า สำหรับในเรื่องร่างพระราชบัญญัติ มันไม่ใช่มันผู้รับรองตามร่างรัฐธรรมนูญ แต่ตามข้อบังคับนั้นจะต้องมี

LIART

รมรของตง ๙ คน เป็นอย่างนี้ แต่ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะอภิปราย
ทำนองเดียวกัน คือการอภิปรายแล้ว ข้าพเจ้าต้องมีสิทธิที่จะมีอำนาจ
พระราชบัญญัติได้ อย่างนี้เป็นต้น ข้าพเจ้าพูดอย่างนี้ แต่กรรมการไม่
สามารถที่จะสนใจของข้าพเจ้าได้เลย เพราะฉะนั้นจึงขอขึ้นยืน
รดให้สถานที่ดังมติดังต่อไปนี้

ม.ร.ว. เสนี ปราโมช (กรรมการ) : ก่อนอื่นเราควรจะทำความ
เข้าใจในเหตุการณ์ของมาตรา ๑๒๓ เดังก่อน คือมาตรา ๑๒๓ นี้เป็นบทบัญญัติ
ใหม่ที่กรรมการได้เขียนขึ้นไว้ แต่เดิมไม่มี จะสังเกตได้ว่ารัฐธรรมนูญ
ฉบับก่อนๆนั้น การเปิดอภิปรายไม่มีการเปิดอภิปรายทั่วไป ในรัฐธรรมนูญ
ที่ออกโดยฉันทัดกับคำว่า "เสนเนอรอด คัมเท" ดังท้ายจะลงมติข่มไว้รัฐบาล
ไม่ได้เด็ดขาด การเปิดอภิปรายทั่วไปก็มีความหมายเช่นการต้องกระตุก
เปรียบเหมือนช้อนเย็บปัก ไม่ใช่ช้อนเขี่ยโดย "เสนเนอรอด คัมเท" ก็คือการ
เปิดอภิปรายทั่วไปในไปตซีได้ เช่นสมาชิกขอเสนอเปิดอภิปรายในนโยบาย
ต่างประเทศแล้วผู้ใดก็ยกแก้กมม แต่ต่อมาจึงแสดงความกึกความเห็นต่อ
รัฐบาลได้ เขาถามให้รัฐบาลมาว่านโยบายต่างๆ เป็นอย่างไรบ้าง เรา
ก็บอกว่าเป็นเห็นด้วย กฎหมายห้ามไม่ให้ลงมติ แต่ไม่ได้ห้ามไม่ให้แสดง
ว่าใครจะแสดงความกึกความเห็น ทั้งนี้การที่สมาชิกแสดงความกึกเห็นชัดขึง
แล้วรัฐบาลที่เขาก็ต้องถาออกเพื่อความคิดเห็นที่ชัดขึง แต่ถ้าไม่ถาออก
ก็ขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๒๔ ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องเขียนขึ้นด้วยให้
อำนาจโดยเด็ดขาด ท่านผู้ตั้งรัฐธรรมนูญว่าแก้ไขง่าย ยากง่ายเพียงใดใน
ฐานะที่เป็นสภาบรรณ ความจริงรัฐบาลก็เป็นสภาบรรณ เราพูดกันมานี้มี
ในชั้นพิจารณาเหตุการณ์เราบอก ว่า ระบบการที่เราใช้อยู่ในเวลานั้น ทา
ให้รัฐบาลขออนไม่ตั้งเตมถวัก เพราะเหตุว่ารัฐบาลขยได้ขยความไว้
ทางใจของรัฐบาล ถ้ารัฐบาลไม่ใ้อางใจก็ขยออก ซึ่งเป็นการทำให้เกิด

ก็ตามเบื้องต้นในการเมือง ถ้าตั้งใครจะเกิดความยุ่งแย้ง ก็ตั้งไว้ก่อน
 รมิตรวงษ์ ในการเบียดเบียนประชาชนจะเป็นในทางกรเมือง การเศรษฐกิจ
 ที่รุดการพูด แลตั้งเรื่องทีเสนอต่าง ๆ กว่าที่จะเบียดเบียนประชาชนไปไม่ได้
 แต่เสนอเบียดเบียนประชาชนมาตรา ๓๓ ก็คัดค้านได้โดยเห็นอันจะเป็นกระดก
 เวงซึ่งอาจจะมีเบียดเบียนได้รัฐบาลออกตามมาตรา ๓๔ และรัฐบาลอาจ
 จะลาออกเอง เรื่องสำคัญเป็นเช่นนี้จึงต้องมีคัดค้านจำกัดไว้บ้าง แต่ที่หนัก
 โหนเด้าเป็นข้อคัดค้าน ถ้าตามมาตรา ๓๔ แล้ว การเบียดเบียนได้รัฐบาล
 ออกก็ยังมีผู้เสนอ ๓ ใน ๓ แต่ถ้าเบียดเบียนโดยไม่ได้รัฐบาลออกแล้ว
 ๑ ใน ๕ ก็พอสมควร และเหตุผลอื่น ๆ ท่านกรรมาธิการก็ได้ยกปริยายมาแล้ว
 ส่วนการเสนอพระราชบัญญัติมีเป็นการเฉพาะเรื่อง เช่นที่ท่านมีความ
 ประสงค์ว่าเสนอพระราชบัญญัติแล้วมีว่ารัฐบาลต้องจำกัด ประเด็นในพระราช
 บัญญัติขึ้น ๆ ผิดกับเบียดเบียนทั่วไปซึ่งไม่มีข้อจำกัดเท่าไร เรื่องจึงผิดกัน
 กันในรัฐธรรมนูญว่า ๑ ใน ๕ นั้นก็เพียงพอที่จะเสนอขึ้นมา ส่วนจะลง
 มติแต่ไรสถาปนาบรรณว่าอะไรหรือไม่ในข้อ ๓ ใน ๓ โดยเหตุดังนี้ข้าพเจ้า
 เห็นว่า ๕ นั้นมันเป็นข้อบังคับกันความมั่นคงของรัฐบาลตามสมควรด้วย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ไม่มีผู้ใดอภิปรายข้อไปรษณเจ้า
 ขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นว่าควรที่จะแก้ตามข้อบัญญัติเสนอไปประชุมอื่น
 ผู้ใดไม่เห็นด้วยไปประชุมอื่น มีผู้เห็นว่าควรที่จะแก้ ๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑๔
 เสียง เป็นอันว่าไม่แก้คงได้ตามร่างกรรมาธิการ ก็นักกรรมาธิการได้ขอ
 แก้ร่างนี้ใหม่ ถ้าผู้ใดไม่เห็นเป็นอย่างอื่นแล้วกรรมาธิการจะถือว่าอนุมัติให้
 ผ่านไป กรรมาธิการขอแก้ไขใหม่เป็น ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
 ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านที่กรรมาธิการเท่านั้น ก็ถือว่าประชุมอนุมัติให้ผ่าน
 ไปได้

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

๑๒๒๑

LIRT

ไม่มีผู้ใดคัดค้านยกย่องประมุขชุมชนผู้ให้แก้ คุยไปมาครา ๑๒
มีนายอินทและผู้อื่นที่โคเส่นญัตติ คุยหรือพันให้คดีวงรีด ๒ และวงรีด ๓
ของมาควา ๑๒๔

๑๐.๕๔ H.

นายอินท สิงหนนทร : คือคงจริงไม่ใช่ข้าพเจ้าคนเดียวที่เสนอ
ข้าพเจ้าถือว่ามีทุก ๆ คนที่เข้ามาที่ขามกิดที่จะร้อยพันด้วยกันทั้งนั้น คือว่าขอ
ให้คดีทั้งสองมาควราน้อยอก เพื่อแก้คดีการในข้อที่ว่าไม่ให้ผู้ใดมาเกี่ยวข้อง
ในการที่จะเอารัฐมาชอก เหตุผลแรกพูดกันมากแล้ว บัญหากอยู่ที่ว่า
ควรจะร้อยพันหรือไม่ ข้าพเจ้าคิดว่ากรรมาธิการร่างกษัตริย์จะมีความคิดใน
เรื่องนี้ว่าอย่างไร ข้าพเจ้าอยากจะขอฟังทางกรรมาธิการดีกว่า

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมาธิการ) : มาควานกรรมาธิการ
ยกวางขึ้นโดยมีมติของสภาให้เห็นเช่นนั้น แต่ว่ากรรมาธิการไม่ได้ประชุมกัน
ว่ามติเช่นนั้นสมควรหรือไม่ กรรมาธิการปฏิบัติไปตามหน้าที่ แต่ต้องกรรมา
ธิการคนใดจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นเป็นเอกเทศ แต่แค่กรรมาธิการแต่ละคน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำแปร
ญัติหรือคำอื่น ขุนประเสริฐ

ขุนประเสริฐศุภมาควา : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัติ
หรือร้อยพันนั้น แต่ว่าข้าพเจ้ามีข้อสังเกตอยู่เหมือนกันที่ไม่ค่อยตรงกับ
กรรมาธิการนัก คือว่าข้อสังเกตของวุฒิสภาไม่ได้บอกว่าจะต้องทำภายใน
เวลาเท่าไร

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เรื่องแปรญัติไว้ที่หลัง เขา
หลักถาวรเสียก่อน

ขุนประเสริฐศุภมาควา : ถ้าอย่างนั้นถ้าคัดออกข้าพเจ้าก็ยังไม่
เห็นด้วย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านไม่แสดงเหตุผลหรือ

ขุนประเสริฐสุภุมมาตวา : ไม่แสดง

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ที่สนับสนุนผู้แปรญัตติ

นายอินทรา

นายอินทรา สิงหนิตร : ที่จริงเราพูดมากในเรื่องนี้แล้ว แต่
 ก็แพ้คะแนนเพียงเล็กน้อย ในเวลาที่ตั้งมติ คือ ว่าควมมีสภาารับกับแล้ว
 เป็นสภาารับยี่ เวลาที่พูดกันในข้อนี้ๆ เราพูดกันว่าเป็นสภาารับยี่ สภา
 ยี่ของเท่านั้น แต่มาถึงหลังการชงนั้นแล้ว ในหลักการตอนนั้นคือตอนที่เรา
 รัฐบาลเจ้าคุณมีสภาไม่เกี่ยวข้อง แต่ความถึงตอนที่จะให้เบ็ดคือก็ปราย
 ทิ้งไปซึ่งเป็นผลที่จะทำให้รัฐบาลต้องออกใบแจ้งเราลงมติกันผ่านทางสภาผู้แทน
 เท่านั้นเป็นผู้ที่จะเบ็ดคือก็ปรายทิ้งไม่ได้ แต่กลับมามีบทบัญญัติที่หลักการว่า
 เราจะส่งร่างนั้น ไปให้ผู้มีสภาารับพรรคทั้งข้อตั้งเดิมา ถ้าเราทำอย่างนั้นแล้ว
 ก็แปลว่าเรายอมให้ผู้มีสภาารับพรรคเป็นพรรคเป็นพวกในการที่เอารัฐบาลออกไป แล้ว
 เป็นจรรยาวัรัฐบาลหนักมีสภาที่ก็จะ ยิบ สภา ได้เพื่อการรื้อถอนนี้ คือ ประชาชน
 เมื่อชงพรรคนี้ของประชาชนแล้ว ถ้าหากว่ายังมีผู้มีสภาารับการเกี่ยวข้องซึ่งตั้ง
 ข้อตั้งเดิมาพรรคอะไรไปไม่ได้ รัฐบาลไม่ยอม เมื่อรัฐบาลไม่ยอมแล้ว ผู้มี
 สภาารับพรรคก็ตรงกับผู้แทนราษฎรพวกรุ่นแล้ว ผู้แทนราษฎรพวกรุ่น
 จะกลับเข้ามาออกก็ดี ถ้าผู้แทนราษฎรชงนั้นไม่กลับเข้ามาเป็นต้นมาแล้ว
 แปลว่ารัฐบาลถูก ผู้มีสภาารับจะวางหน้าอย่างไร ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอย่างนั้น
 เป็นเรื่องสำคัญแล้วผู้มีสภาารับจะวางหน้าอยู่ไม่ถนัด คงจะต้องลาออกไปด้วย
 ข้างไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าไม่สมควรจะให้กระทบกระเทือน ขอแต่ให้
 ผู้มีสภาารับเป็นแต่ผู้ทำหน้าที่ยี่ของเท่านั้น ตามที่เราร่างไปนั้นจนกันมาแต่ต้นให้
 ผู้มีสภาารับเป็นผู้ทำหน้าที่ ยี่ของเท่านั้น ตามที่เราร่างไปนั้นจนกันมาแต่ต้นให้ผู้มี
 สภาารับเป็นผู้ยี่ของเท่านั้น ข้าพเจ้าจึงเสนอหลักการเข้ามาแล้วมีผู้เห็นชอบออกด้วย
 ตามข้อบังคับแล้ว ข้าพเจ้าหวังว่าสภาารับคงจะเห็นด้วยดี

เลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ก่อนอื่นผมอยากจะขอแสดงความ
 เข้าใจในมติของท่านสมาชิก ท่านบอกว่ารัฐบาลเข้ามา ผู้มีสภาารับเห็น

ด้วย ไม่จริง กรมราชการได้เขียนมาตรา ๑๑๖ และไม่มีผู้แปรญัตติ เพราะ
 ฉะนั้นหลักการของผมมีว่า ในเวลาที่รัฐบาลจะเข้า ต้องผ่านสภาผู้แทน แต่
 ต้องผ่านวุฒิสภา ซึ่งเวลานี้จะเป็นเรื่องที่ไม่ได้ในชั้นนี้ เพราะไม่มีผู้แปร
 ญัตติ ด้วยเหตุนี้ผมอยากจะยืนยันว่า ถ้าจะเอาอย่างท่านสมาชิกผู้แก้ไข
 อย่างข้อหนึ่งแล้ว จะเป็นรัฐธรรมนูญชั่วคราวที่มุ่งกฏหมายมั่งกร แต่ข้ออย่าง
 หนึ่งท่านพูดว่าให้ประชาชนฉันทาย ผมอยากจะเรียนว่าหนังสือพิมพ์ของเรา
 ก็ยังไม่แพร่หลายและอะไรก็อะไรก็ยังไม่แพร่หลาย เพราะฉะนั้นการที่ผ่าน
 วุฒิสภาออกครั้งแรกจะทำให้ข้อเท็จจริงกระจ่างแจ้งขึ้น เพราะได้ผ่านสภาที่
 ถือว่าเป็นผู้เลือกตั้ง เป็นผู้ชำนาญการ ปกครองแผ่นดินให้ ซึ่งเรื่องว่าการการเป็น
 อย่างไม่ดี คือว่าในระหว่างสภาต่างเป็นการรบกั้นระหว่างรัฐบาลกับสภา
 เราควรมีสภากลางอันหนึ่งซึ่งเราใจเป็นกลางซึ่งควรจะให้เห็นว่าการรัฐบาล
 หรือสภาผู้แทนไม่ใช่ว่าของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ผม
 ขอให้ท่านสมาชิกคิดว่า ถ้าเราควรมีการรื้อฟื้นรัฐธรรมนูญจะเป็นหัวม-
 กฏหมายมั่งกรเพราะเหตุว่าไม่ได้แก้หมก ๑๑๖ มาตรา และมีฐานะเป็นข้อ
 ดำเนินยั้งถ่วงนั้น ก็ขอว่าให้รัฐธรรมนูญนี้แยกเกิดเดือกัน อย่างเดือกัน
 หรือจะให้เป็นการรัฐธรรมนูญที่มุ่งกฏหมายมั่งกรอย่างรัฐธรรมนูญ ๑๑๖

นายสุวิชัย พันธุ์เกษมธู : ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่จะคงคัก ๒ วรรค
 ออก ข้าพเจ้าขอคัดค้านท่านเลขาธิการที่บอกว่าเป็นหัวมกฏหมายมั่งกร คือ
 ถ้าเราคงคักคักคักของวรรคออกแล้ว กรมราชการที่จะไปแก้ไขขาดคักคัก
 กันก็มีมาตราแก้ไข คืออย่างนี้ ข้าพเจ้าเสนอทำไม่ได้ในเมื่อสภาเข้ามา
 อย่างนี้สภาผู้แทนมีอำนาจเห็นกรมราชการ ข้าพเจ้ายกตัวอย่างให้ท่านทั้งหลาย
 ฟังว่า ทำไมจะคักคักออก คือข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะให้ท่านวุฒิสภาเข้ามา
 เกี่ยวข้องเลยในเรื่องของประชาชน คือว่าในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งปราบ
 หรือไม่มีเลือกตั้งปราบ แต่ว่าขอให้แยกกันทำงาน คือให้วุฒิสภาไม่มีคักคัก
 ใจจิวใจทั้งคณะได้ แต่แยกทำต่างหาก แต่ส่วนสภานี้แยกกันต่างหาก
 ไม่ต้องมารวมกัน คือต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ ข้าพเจ้าขอคัดตัวอย่างอย่างสภา

ซึ่งถูกข่มขู่เข้าข้อขอลดลด แยกออกไปจะไว้วางใจหรือไม่จะมีเหตุผลพอ
 เข็มเข็วหรือไหวต่อขอลดลดคนพิเศษ แต่ถ้าผู้แทนสภาราษฎรไม่ทำก็ยังมี
 สภาเข้าข้อขอลดลด ก็หมายความว่า ทางซึ่งถูกข่มขู่แต่สมัยท่านเชอวคอม
 เมตต์แมน คือว่าถือเสียงประชาชนทางตรงซึ่งเป็นเสียงสูงสุดแล้ว ทางฝ่ายสภา
 ขุนนางเป็นเสียงซึ่งให้เห็นว่าในนิติบัญญัติหนึ่ง แต่อันที่ท่านบอกทำให้สภา
 ผู้แทนราษฎรพ้นจากวุฒิสภา สภากลางทำอย่างไรบ้าง ๆ สภา ๒ สภาเกิดขึ้น
 เจตนารมณ์ตรงกัน คือว่าบอกไว้แต่อย่างสำหรับท่านผู้เผ่าทางด้วยผู้ซึ่งมี
 ความเห็นไปคนละทางทีเดียว ท่านถ้าหากว่าวุฒิสภานั้นไม่ต้องยุบสภาคือ
 หมายความว่าแม้รัฐบาลจะกรณีใดก็ตาม วุฒิสภาไม่ไว้วางใจรัฐบาลหรือไว้วางใจ
 รัฐบาลก็ตาม วุฒิสภาก็ตัดออกไปไม่มีใครจะยุบได้ แต่ถ้าหวั่น
 ฝักฝ่ายราษฎร ถ้าคณะรัฐบาลยุบสภาเพื่อขอพรณคือประชาชน ให้เมื่อ
 แยกกันท่านคนละทางเช่นนี้แล้วก็ไม่ควรที่จะให้สภาผู้แทนผูก มติว่าควรลงมติ
 จะต้องลงมติภายหลังที่ได้รับข้อตั้งเกิดของวุฒิสภาแล้ว แต่สำหรับในการ
 ตั้งข้อตั้งเกิดในนโยบาย ถึงแม้ว่าคงไว้อย่างนั้นก็ไม่ทำให้รัฐธรรมนูญเสีย
 ไป ข้าราชการออกตัวอย่างคือ สมัชชอพล เคอร์โรน ผ่านจากสภาสามัญไป
 สภาขุนนาง เมื่อมีการเลือกตั้งรัฐบาลก็คงอยู่ได้ คือถือหลักสำคัญว่าอยู่ที่สภา
 ผู้แทน ถ้าสภาผู้แทนลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล แม้วุฒิสภาทั้งสภาจะไม่
 ไว้วางใจรัฐบาล ๆ ก็อยู่ไม่ได้ เพราะเหตุใด เพราะเหตุนี้ว่า เขาก็ยืนยันว่าใน
 รัฐธรรมนูญทั่วโลก ไม่ต้องว่าในประเทศใดประเทศหนึ่งขอสภาสามัญ
 หรือสภาผู้แทน เป็นสำคัญ ที่สุด ในการแต่งตั้งเจตนารมณ์ของ ประชาชน ทั้งชาติ
 แต่ในเรื่องระบอบฟาดงานซึ่งเรายอมให้วุฒิสภาทำได้ ส่วนในการตั้งข้อ
 ตั้งเกิดอะไรก็ตาม เราก็คงให้ทำไปเหมือนกัน แต่ไม่ต้องยอมคิดว่าลง
 มติหลังจากที่ได้รับข้อตั้งเกิดนั้น ถ้าอย่างนั้นแล้วก็หมายความว่า ในสภา
 นั้นมีข้อพร้อมซึ่งสภาทำให้ทำตาม นั้นจะเป็นข้อครหา เพราะฉะนั้นจึงไม่
 อยากให้สภาผู้เผ่าซึ่งได้รับมาไว้ เคยรัฐบาลจะบอกจำถ้าผู้เผ่าให้ลด

LIART

โหดมาซึ่งจิตใจให้สภาผู้แทนไม่ไว้วางใจรัฐบาล สภาผู้แทนจะเสียเกียรติยศ
 ด้วยทั้ง ๆ ที่ไว้วางใจรัฐบาล เมื่อย่างคนต่างมีหน้าที่ทำ ซึ่งรัฐบาลก็คิดไป
 ไม่ถึงว่าสภาผู้แทนมีความเห็นอย่างนั้น ทั้งนี้เมื่อรัฐบาลจะฟ้องขออุทธรณ์
 ต่อประชาชนก็จะต้องวินิจฉัยตัวเองว่า ถ้าหากว่าฉันยอมสภาแล้วพวกมันได้
 เด็กก็ตั้งเข้ามาอีกตัวก็จะต้องมีผิดชอบ เพราะเหตุว่าประชาชนเห็นด้วย
 กับสภาผู้แทน นี่เป็นข้อที่ทำให้คุณผู้ถามจะมีคำตอบว่า จะไม่ทำการตีฝ่าฝืน
 ข้อเสนอนารมย์ของประชาชน ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรจะยืนยันขึ้นไว้ แต่ถ้า
 อุทธรณ์ทำจนจะเบียดเบียนใจไม่ไว้วางใจท่านก็ทำได้ แต่ถ้าทางฝ่ายสภาผู้
 แทนเผอิญมีเจตนาตรงกันท่านเจ้าก็มาเบียดเบียนอีกในสภา เรื่องนี้แล้วต่าง
 กันต่างทำ ข้าพเจ้าเห็นว่าถูกแล้วในประชาธิปไตยทั่วโลกไม่ควรมีว่าต้องยก
 ฟ้องอุทธรณ์เข้ามาเสียก่อน เพราะบางทีอุทธรณ์ไม่เห็นด้วยในการเบียด
 เบียนสภา แต่เผอิญสภาผู้แทนมีความจำเป็นเกี่ยวกับความเสียหายของประเทศ
 ชาติ เพราะสภาผู้แทนมีเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจิตใจของประเทศประชาชน.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ฝ่ายค้านผู้ประณัติการวิปถน

๑๑๐๗ 11.

พระยาปริยัติวิธานฤเบศร : ตามข้อความที่ถามนั้นเราจะเห็นได้ว่า
 คำเห็นวิถักรอย่างเดียวกับที่จากกฎหมายจากสภาผู้แทนแต่ก็ของสิ่งไปอุทธรณ์
 ขยับให้หักเคียวกัน แต่ทว่าในทศจะสังเกตเห็นได้ว่าอย่างท่านสมาชิกผู้
 เกียรติบางคนจะเป็นการไปแย้งกันขึ้น จะเป็นการแย้งกันอย่างไรว่า ข้าพเจ้า
 ไม่เห็นว่าจะเป็นอย่างนั้น เพราะในข้อที่ถามว่ากรณีอุทธรณ์สภาจะยกไป
 มาจากกรณีสภาผู้แทนเป็นปัญหาเดียวกัน ไม่ใช่เกิดขึ้นใหม่ เมื่อเป็นเช่น
 แล้วข้าพเจ้าจึงว่ามาจากหักเคียวกัน คือกฎหมายจากสภาผู้แทนขึ้นมา
 อุทธรณ์ ในนี้ไม่ได้บังคับว่าอุทธรณ์จำเป็นจะต้องเบียดเบียนสภาหรือไม่
 ว่าอาจจะอุทธรณ์เห็นด้วยว่า รัฐบาลทำอะไรซึ่งสภาผู้แทนไม่เห็นด้วยเขา
 เบียดเบียนสภา แต่ว่าอีกคนหนึ่งควรจะช่วยเหลือคำด้วยอย่างก็เหมือนกันทั้ง

ศักดิ์เดียนแล้ว เมื่อผู้มีสภาก้าวอย่างไร ไปแล้วก็ไม่บังคับสภานั่น ก็อย่างเดียวกันกับสภาผู้แทนออกกฎหมายนั่นเอง ถึงข้อความที่ก้าวไปแล้ว ให้สภาผู้แทนส่วนที่วางสภานั่นจะก้าวอย่างไรจะเอาหรือไม่เอา ก็ตามใจ อย่างที่ ท้ามา แล้วทุก ๆ วันนั้น เพราะฉะนั้นข้อความในนี้จะเรียกว่าแย้งหรือจะไร้อ้อให้ท่านทั้งหลายมองในแง่ที่ว่า เรามีผู้มีสภาไว้ทำไม เรามีเพื่อทักท้วงกัน และเมื่อได้ทำหน้าที่ไปแล้วแต่ละทักท้วงไปแล้วผู้แทนจะเห็นด้วยหรือไม่มันเป็นอีกปัญหาหนึ่ง ผู้คิดรวมเมื่อได้ใช้ความคิดและได้ทำหน้าที่แล้วจะติดตามหลักการที่วางกันอยู่เสมอ ๆ อาจลงไปในประวัติศาสตร์ว่าเราได้ทักท้วงแล้ว ถ้าหากว่าทักท้วงของเราไม่มีใครอยากฟัง คือไม่ฟังคำทักท้วง เราฟังคำทักท้วงแล้วจะไม่เกิดขึ้นผล และประวัติศาสตร์ข้าพเจ้าเห็นว่ามาความไม่เที่ยงของขงเถยศาลที่เดชะการบอกไว้ในข้อใดเมื่อตั้งขึ้นมา รัฐบาลต้องแสดงความจริงใจต่อผู้มีสภาด้วยมาตรา ๗๗ เพราะฉะนั้น เรา จึงนำ เขามาพิจารณาร่วมกันนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อใด เมื่อตั้งรัฐบาลบอกให้ผู้มีสภาผู้เหมือนกัน ทักท้วงผู้แทนจะเอารัฐบาลออกคือการมีข้อพิพาททั่วไปด้วย นอกจากนั้นข้อยืนยันว่าถ้าเราถกกันไปถกกันมาบ่อย ๆ ไม่ค่อยดี นี่เรียงนเราก็คงลงมติไปแล้วว่าจะเอาอย่างนี้เป็นความจริงเหมือนกัน จริงอยู่นาน ๆ เขาก็ไปได้หลายอย่าง กรรมมาธิการไปเขียนมาอย่างนี้ แต่ว่าที่ประชุมมันคนเยอะ ๆ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้แทนคนหนึ่งบอกว่าจะตั้งคณะงานพิเศษนี้ ทักหรือมากไม่ใช่ข้อใดเถียง ถกกัน ถกกันไปถกกันมาบ่อย ๆ คนอื่นเขาฟังไม่ดังตาม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอคัดค้านในข้อหรือ ฟันธง สมาชิกที่ท้ามา แบบอย่างนี้ด้วยวิธีการเหมาะสม คือความเป็นไปของบ้านเมืองในเวลานี้แล้ว

พระยาอรรณการวิเศษ (กรรมมาธิการ) : ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้ลงมติลงนามกับสมาชิกในการขอรับฟังข้อนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนกันว่าถ้าหากสภานี้มีมติเด็ดขาดต่อประการใดแล้ว ไม่ยอมให้ หรือ ฟันธงเอาข้อใด แต่ว่าเมื่อญัตติงานของคดีอื่นให้หรือฟันทัน เมื่อขึ้นหน้าสมาชิกทุกคนได้

สำหรับเรื่องอำนาจปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเป็นอิสระ ไม่ให้ผู้อื่น
 เช่นหมัดเดวิด ผู้ใดไม่เห็นด้วยในเรื่องปฏิบัติเคมก็มีสิทธิเทมกและมีความขัดแย้ง
 ภาผู้ใดเคารพต่อตนเองก็ควรที่จะทำตามมติของสภา ในชั้นข้าพเจ้าถือว่าไม่
 เป็นการผิด แต่ท่านผู้ใดจะท้วงอย่างหนักเป็นการที่เราได้ปฏิบัติหน้าที่ของเรา
 ตามที่เรารู้ได้บ้างไปแล้ว สำหรับนิติในชั้นข้าพเจ้าถือว่าสภาได้
 ลงมติไปแล้ว และท่านผู้หลักผู้ใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านประธานสภา
 ซึ่งเป็นอาจารย์ของข้าพเจ้าก็มีความเห็น ปัญหาเรื่องนี้เกิดว่า การอภิปราย
 ควรจะไปสู่ผู้ผิดเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าเสียใจอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเคารพต่อ
 ข้าราชการข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าต้องทำตามหน้าที่ของข้าพเจ้า ความที่ท่านเสนาธิการ
 ซึ่งข้าพเจ้าเสียใจที่เป็นกรรมาธิการด้วยกันเอง และก็ต้องมีความเห็นขัดแย้ง
 กัน แต่ก็จำเป็นต้องพูดเหมือนกัน คือที่ท่านพูดบอกว่าเราควรถัด
 มาตราหมัดเดวิด ก็ต่างก็เชื่อว่าการเปิดอภิปรายต่อไปนั้นไม่ได้กับผู้ผิดเข้า
 เกยของด้วย แต่ว่าเราไม่ได้แก้มาตรา ๑๑ ในเมื่อรัฐบาลจะเข้ามา
 บริหารต้องเข้าผู้ผิดภา นี้จะเป็นห้วงมัญญ์ท้ายมังกรไปในชั้นนี้หากฟัง
 คติเห็น ๆ แล้วจะเป็นข้อสูงใจตมมาชิกเหลือเกินว่า ๒ มาตราเหมือนกัน เงินใช้
 ลักษณะอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อได้ฟังคดีต่อว่าจะเป็นห้วงมัญญ์ท้าย
 มังกรนั้นข้าพเจ้าไม่จำเป็นเช่นนั้น เมื่อเราพิจารณาให้รอบคอบแล้วเป็นอย่าง
 นั้นไม่ได้ กล่าวคือว่าในกรณีที่รัฐบาลเข้ามาบริหารราชการนั้น ข้าพเจ้า
 เห็นด้วยว่าควรจะมีแถลงนโยบายทั้งสภาดังสภาบน ทั้งนี้โดยเหตุที่ว่า
 รัฐบาลจะมาอยู่กับรัฐสภา จะต้องมาทำงานบริหารเกี่ยวของกัน เพราะ
 เหตุว่าการที่คณะรัฐบาลจะเข้ามาให้มาแถลงนโยบายทั้งต้องสภาบน ก็จะ
 เป็นการดีที่จะได้ รัฐมนตรีทราบไว้ การที่เราจะมีนิติให้รัฐบาลแถลง
 นโยบายต่อสภาผู้แทนและผู้ผิดภาที่ตมความประสงค์เป็นของคักที่จะทำ สำหรับ
 รัฐบาลนั้น เมื่อสภาผู้ผิดภาผู้แทนเขาเห็นว่ารัฐบาลบริหารไม่ได้ เขาก็มีมติ
 ให้รัฐบาลออกเช่นกัน มันเป็นคนละเรื่องกับรัฐบาลเข้ามา เพราะเหตุว่าเป็น

กรณีทั้งสภาผู้แทนฯ เห็นว่ารัฐบาลไม่ควรระงับข้อไปแล้ว เขามีกรณีที่จะ
 ขัมใส่รัฐบาล การที่เขาทำเป็นคืออภิปรายก็เป็นวิธีที่ไม่ใช่ทางง่าย ๆ เขาจะ
 ต้องการเรื่องราว จะต้องมีการประชุมกัน บัญญัติจะจับผิดรัฐบาลเขามันคือ
 เท็จจริงอย่างไร เป็นการรณรงค์หรือไม่ การที่จะได้รัฐบาลออกจากเขาคือ
 สัมผัสขอโทษจากรัฐมนตรีจะผิดใจกัน คำว่าควรหรือไม่ที่จะเป็นคืออภิปราย แล้ว
 เขามันจะจับรัฐบาล จะจับตัวรัฐบาลประการใดบ้าง เขาเตรียมมาพริ้ว
 พร้อม และเมื่อเช่นนี้แล้ว ก็เป็นการที่ทางรัฐบาลและสภาผู้แทนฯ ซึ่งมีความ
 เห็นไม่พ้องต้องกันก็จะออกมาด้วยกันในประเด็น ส่วนวุฒิสภาเป็นสภานี้ยัง
 เป็นสภาสูง ไม่ได้มีการเกี่ยวข้องด้วยเลย เมื่อเช่นนี้แล้วสภานี้ไม่ได้เกี่ยวข้อง
 ด้วยเลยนั้น จะหาปัญหาที่ข้อไม่ได้เตรียมมา ไม่ได้เขามา จะมาได้กับ
 รัฐบาลอย่างไร ถ้าหากว่าท่านดูความในวรรค ๒ ตามที่กรมการการร่างมา
 จะเห็นว่าปัญหาขึ้นมาจากวุฒิสภา แล้ววุฒิสภาอาจจะเปิดอภิปรายทั่วไปก็ได้
 หรือไม่ก็ได้ นี่ได้เขียนไว้เช่นนั้น กล่าวคือว่าเวลาที่สภานี้เห็นคืออภิปราย
 ขบถไปแล้วก็ต้องตั้งเรื่องขึ้นมาจึงวุฒิสภา วุฒิสภาที่ขบถมีการประชุมกัน
 วุฒิสภาจะต้องตั้งขึ้นลงไปมา มีปัญหาเรื่องนี้ จะรับเปิด อภิปรายหรือไม่รับเปิด
 อภิปราย ขอให้คิดที่หรือว่า มติของวุฒิสภาควรจะเป็นอย่างไร ข้าพเจ้าเข้าใจ
 ใจว่าโดยปกติแล้วเรื่องนั้นเรานี้เกี่ยวข้องกับหรือไม่เป็นคืออภิปราย นี้จะต้องแจ้ง
 มติขึ้นไปยังสภาผู้แทนฯ ความความในวรรค ๓ ว่า ถ้าวุฒิสภาประชุมกันมีผล
 ประการใดก็ได้แจ้งไป คือว่าประชุมกันเปิดอภิปรายแล้วมีข้อตั้งเกิดอย่างไร
 ไรตั้งไป หรือว่าไม่เป็นคืออภิปรายก็ตั้งแจ้งไป ข้าพเจ้าว่าผลปฏิบัติเมื่อ
 วุฒิสภาแล้ว วุฒิสภาไม่เกี่ยวข้อง วุฒิสภาไม่รู้เรื่อง เขาไม่ได้เตรียมหลักฐาน
 จะอภิปรายอย่างไร ในทางปฏิบัติก็ตอบไปว่า วุฒิสภาไม่เปิดอภิปรายแล้ว
 เช่นนี้จะเป็นผล มาเกิดด้วยเพียงไร ในเมื่อรัฐธรรมนูญ เขามันคือต้องจับวุฒิสภา
 ด้วย แล้ววุฒิสภาไม่ทำอะไร ข้าพเจ้ารู้สึกความระแวงไม่เห็นด้วยเลย

ปัญหาที่จะเกิดขึ้นมาจากร่างงานนำโดยคณะกรรมาธิการนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกเลื่อม
เกินว่าปัญหาที่ตนภายนอกไม่ได้เกี่ยวข้องกับเขาดัง คำพูดนั้นอาจจะฟังผิด
ไม่ทราบข้อเท็จจริง ไม่ได้เตรียมมา ผลของการอภิปรายก็ไม่ดี เป็นผล
ไม่ดีมากกว่าดี เป็นประโยชน์ ข้าพเจ้ามีความหนักใจอย่างนี้

พระยาศรีธรรมราช : ข้าพเจ้าเห็นว่าบุคคลที่ปรึกษาจะต้อง
ระมัดระวังว่าต้องมีความรอบคอบไปเมื่อเรื่องๆนี้ การที่จะระมัดระวังการก็ควร
จะต้องมีความเห็นที่เห็นแก่เหตุเห็นแก่ผลใหม่จึงจะดีกว่าที่เห็นว่าเห็นว่
มากเกินพอดี หรือมีคะแนนกี่ยกไม่เห็นด้วยอย่างนั้นมารอฟังอยู่ในที่ของ
ชนแพ่งนั้น

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ไม่ใช่ ความเห็นต่างกัน

พระยาศรีธรรมราช : ก็เป็นภาษาสภาไม่ใช่หรือ เมื่อกันแล้วก็
ไม่สู้จะมั่นคงไกลเหมือนกับไม่หักกันก็เล่นอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าเราเป็นผู้ใหญ่ด้วยกัน เมื่อพูดแล้วก็ไปบ้างดี ไม่มีเหตุอะไรที่จะ
มาจับผิด จนกว่าจะได้เห็นว่าเราได้ปฏิบัติแล้วหรือมีเหตุการณ์ พิเศษแสดงว่า
ผิดก็ให้อย่างนั้นในคราวหน้าต่อไป อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าไม่ถึ
มาตรา ๓๗ ด้วยแล้ว เป็นหัวมังกูด้วยมังกวนั้น เพราะเหตุผลที่ทำงาน
เดียวกัน เพราะจะให้รัฐบาลอยู่ จะรับรัฐบาลนั้นไว้ดวงใจไว้หรือเมื่อเบ็ด
ขาภิรายทั่วไปถึงไว้ดวงใจกันหรือไม่ไว้ดวงใจ ถ้าเขาไว้ชนเดียวนั้นก็เขา
แต่ตั้งเดียวในสองซึ่งที่ควรทำ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐธรรมนูญจะมัน
ถ้าเป็นไปอย่างนั้น แล้วท่านกล่าวไว้ในกรณีหนึ่งเวลาที่จะรับรัฐบาลเข้ามา
อยู่รวมกันก็ต้องรู้จักว่าเขาเป็นอย่างไร นั่นก็เป็นถาวรไว้ดวงใจเวลาเขา เห็นเวลา
ต่อกันไม่ใช่ให้ใครชกกันควรจะให้มีสักอย่างกลางๆด้วย แม้ที่เราไม่ได้
มติว่าให้ออกหรือไม่ให้ชกในสมัยที่กฎหมายกำหนด ถ้าผู้แทนก็อาจจะฟังเสียง
บ้าง หรือไม่ฟังก็สุดแต่สุด ทดมาตราหนึ่งกล่าวคำกล่าวรัฐบาลฟังเสียง
ผู้มีสภา ผู้แทนไปลงมติไม่ไว้ดวงใจรัฐบาล รัฐบาลยุบตามเดิมอันที่เห็นใหม่

เราเข้ามา อุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย ชาวเขาเอาเอาใจเดียวๆ เท่านั้นพอแล้ว
๑๑.๒๑ น.

นายอินทร์ สึงหนตวี : ชาวเขาคิดว่าปัญหาการรวมกันจะคือ
เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ชาวเขาได้ทำถูกต้องกับสังคมไม่ว่าจะมีเรื่องพวกนี้
น่าจะเป็นคดีเสียที และชาวเขาต้องยอมเข้ามาชดเชยกัน ถ้าหากความผิดลงไป
แล้วอันนี้ไม่ถูก มันผิดควรจะให้เสีย ชาวเขาหวังจะยกเข้าไปเช็ดคำว่าโดน
อย่างที่จะมาชดเชยเข้ามาบอกกัน ชาวเขาคิดว่าการที่เราว่าเป็นพวกมดถูกด้วย
มันกรวดเห็นงายๆ ว่าไม่ใช่อะไรอย่างนั้น คือพูดกับเขาว่ารูปร่างเขาถูกพูดให้
ความไม่พอใจ คืออันนี้เข้ามาเกี่ยวข้องของชาวเขาช่วยกันชดเชยเข้ามาช่วย
ใจดวงใจรูปร่าง แต่ตอนที่เราขอแก้กันไม่พอใจใจ—พูดกับเขาแล้วผู้
วิเศษเห็นด้วยกับเราไม่ควรถะให้ผู้เข้ามา อุตสาหกรรมสังคมอย่างใหญ่
เข้ามาเกี่ยวข้อง ถ้าหากว่าเกี่ยวข้องของคือเป็นผลร้าย จึงอยู่ดีหากว่าเมื่อ
เวลาที่เรารูปร่างออกไปเรื่อยๆ อาจจะไม่เป็นอะไร แต่ว่าถ้าหากว่ารูปร่าง
ไม่ออก ขอบสภาพเป็นเรื่องที่ทางบอกเราเขาหน้าใจเดียวๆ ได้ก็จริง แต่จะต้อง
ลำบากเหมือนกัน คือคนบางคนที่หากว่าเป็นคนช้อยเขาหน้าใจเดียวๆ ไม่ได้
เพราะฉะนั้นชาวเขาต้องยอมว่าถึงทางเขาหน้าใจเดียวๆ ได้ แต่บางคนที่เขา
หน้าใจเดียวๆ ไม่ได้ เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณาในชั้น

พล.ท. จีระ วิชิตสงคราม : ในเรื่อง ก่อนที่เราจะตกลงไปเมื่อ
คราวนั้นได้พูดกันมาแล้ว มาในคราวนี้ต้องใจว่าท่านสมาชิกมีความเข้าใจ
กันด้วยแล้ว เพราะฉะนั้นในชั้นนี้จึงไม่มีใครอยากจะพูด เป็นการชดเชยกัน
แต่หากว่าเมื่อมันพูดกันแล้ว กระผมก็อยากจะถือโอกาสที่จะพูดในเรื่องนี้บ้าง
ก็ขอทางความไม่ถึงในครั้งก่อน เราได้เถียงกันนั้นเราได้เถียงในเรื่องว่าเรา
ต้องการให้ทางอุตสาหกรรม ลงมติไว้ดวงใจรูปร่างร่วมกับทางผู้แทนหรือไม่
แล้วเราก็ได้ตกลงกัน มาเถียงกันมาในทางนั้นกระผมจะมาเขียนว่าให้เพียงแต่
ว่าให้เปิดอภิปรายได้แต่ไม่ให้ลงมติ ได้ตกลงกันแล้ว ทนสมาชิกที่ขอพัน
บอกว่าการทำอย่างนี้ผิด เป็นกรรมาชดเชยไป กระผมเห็นว่าไม่ผิดอะไรเลย

หลักการอันนามอกว่าไม่ใช่เป็นการข่มขู่ท่านเอาหลักไหน นั่นแหละเป็น
 การข่มขู่ คือว่าก่อนที่รัฐบาลจะข่มขู่ภา หรือก่อนที่สภาจะเอารัฐบาล
 ออกจากนี้ เราไม่ควรจะตีมีการข่มขู่ใครหรือหนึ่งก่อน เพื่อให้เป็นการขู่ใจ นี่
 เป็นการข่มขู่ทั้งทุกหลัก แจงทบทวนว่าอะไรที่เกี่ยวข้องกับสภาผู้แทนแล้ว
 ทางสภาจะต้องจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับใคร ไม่ใช่เป็นค่างานหนึ่งเดี๋ยวนั้นไป คือเรื่อง
 ที่เราได้อภิปรายกันแล้ว อย่างที่ข้าพเจ้าได้ความบางแห่งเขาจะข่มขู่สภาผู้
 แทนเขาจะต้องให้สภาทั้งสองเห็นชอบด้วยเสียก่อนแล้วจึงจะข่มขู่ได้ก็มี และ
 สำหรับบางประเทศเขาให้สภาทั้งสองมีอำนาจไว้มากมายกว่ากันก็มี และที่เรา
 ได้เขียนไว้ข้างนี้ก็เพียงกลางๆ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าเป็นการ
 ต้มกวนไม่ใช่เป็นเรื่องผิด และต่อไปนักขยายจะกล่าวขมแจ้งว่า ขอบภิปราย
 มาเมื่อครั้น เราอภิปรายกันในทางที่ว่า คือในฐานะที่อำเภอบริเวณไร่นั้นเป็น
 ไปตามระเบียบแล้วเท่านั้น คดีถ้าหากว่าสภาผู้แทนได้กระทำกรไปโดยเป็น
 การเรียบร้อย คืออาจจะหมายความว่าในการที่สภาผู้แทนเกิด หรือในการ
 ที่รัฐบาลจะลงมติหรือข่มขู่สภา ก็เป็นไปโดยเหมาะสมกับเหตุผลแล้ว ถ้าเช่น
 นั้นกระผมก็เห็นด้วยว่าไม่ควรมีอะไรคือไปอีก แต่พฤติการณ์ที่เห็นอยู่และ
 ที่เราเห็นอยู่ทั่วไป ความเป็นอยู่ระหว่างรัฐบาลกับสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งนอก
 จากความรู้พรรคแล้วก็ไม่เห็นมีความลงรอยกันได้ มีการข่มขู่เข้าๆ ออกๆ
 อย่างนั้นเรื่อยไป เรามิหรือไม่ว่าการกระทำเช่นนั้นจะตามเหตุผลหรือไม่เช่นนั้น
 เกิดขึ้นบ่อยๆ แต่ไม่เป็นการเสียหายแก่ประเทศชาติหรือ คือในการที่
 รัฐบาลเขาไม่ถ่วงหนักของออก และออกไม่ถ่วงหนักของมีการข่มขู่ภา มัน
 เป็นไปอย่างนั้น และในข้อไปข้างหน้ามีข้าพเจ้ามีทวิตซ์ไม่ ถ้ามั่นเกิดแล้ว
 ผลร้ายมันก็จะจะมีได้ แต่อย่างที่เราจะต้องบ่งบอก คือเมื่อใดที่อภิปรายกัน
 หมดแล้วอย่างเคร่งเครียดแล้ว เราให้มีระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ
 กำหนดไว้ว่าให้คิด บอกรว่าเราจะลงมติดันในวาระนั้นไม่ได้ ให้เขียน
 ไปที่ออกเวลาหนึ่ง นักหมายความว่าข่มขู่การให้มิดเวลานาน และข้าพเจ้าได้

อาจจะให้มีสถานะกว่านั้นอีกสักหน่อย โดยให้มีการชั่งใจ ก็คือโดยให้
 วุฒิสภาได้มีโอกาสอภิปรายชี้ถ้อยแถลง ในข้อที่ทางนี้เห็นว่ายังไม่แจ่มแจ้ง
 ยิ่งขึ้น มันก็เป็นการที่เราจะให้การยอมรับให้เสียก่อนหนึ่งก่อน คนที่
 ถูกรายงานว่า “อาจ” ที่ท่านส่งมาชดอภิปรายแล้ว อาจจะไม่ทำหรือไม่
 กระผมเห็นว่าเขียนได้อย่างนี้ก็เป็นทางตรงมดี คือถ้าสภาล่างเขาเป็นไปโดย
 ระเบียบโดยไม่มีการขัดข้อง หมายความว่าต้องมีเหตุผลแจ่มแจ้ง และดำเนิน
 ไปด้วยความเรียบร้อยอย่างต่างประเทศ และไม่มีเหตุการณ์อะไรเช่นนี้แล้ว
 ถ้าเช่นนั้นวุฒิสภาไม่จำเป็นต้องตั้งเบ็ดอภิปรายต่อไปก็ได้ แต่ท่านถามว่าเรื่อง
 มันไม่แน่ชัดและบางทีเป็นเรื่องที่เลวร้ายๆ ออกๆ บ่อยๆ อย่างนี้เป็นการ
 สัมควรที่จะให้วุฒิสภาเบ็ดอภิปราย เป็นการรับฟังเป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย
 คือไม่ใช่เป็นประโยชน์ แต่เพราะสภาหรือทางรัฐบาล เป็นประโยชน์ทั้ง
 สองฝ่าย เป็นการช่วยรัฐบาลไม่ให้บงกช หรืออาจเป็นการช่วยในการ
 ลงมติลงรัฐบาลก็ได้ เป็นการช่วยสองฝ่าย ทั้งกลงแล้วควรวางก่อนเป็นการ
 ทบทวนและถูกต้อง เป็นการรับฟัง ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรรับไว้ตามร่างเดิม
 ๑๑.๑๐ น.

หลวงประจักษ์ศิลปาคม (กรมราชการ): ตามที่หม่อมเจ้าชึก
 วุฒิสภา ๒ ท่าน มีข้อสงสัย เกี่ยวกับตุลาการชั้นมัธยมศึกษาให้ส่งงานอย่างสมัคร
 ติง เพราะเป็นการไล่เต ข้าพเจ้าเข้าใจเป็นอย่างดีที่มีกล่าวไว้เช่น
 หน้าที่ของสมาชิกแห่งสภานี้มีอย่างไร ท่านทรงประธานได้ กล่าวแล้ว และเรา
 ได้ตกลงกันมา แล้วในอันที่อื่น ถ้าหนังสือพิจารณาในคราวที่พอว่า ผู้คิด
 เรื่องเพิ่มเติมขึ้นมาจะมีได้โดยสมาชิก ๑๕ คนเข้าชั่งกันเรื่องข้อ มติบนนั้น
 มีเดิมชั่งใจว่าไม่เกิดการ เปลี่ยนแปลง ไปก็ได้จนถ้าท่านจึง จะ มาวางหลัก
 ใหญ่ว่าให้ รือ ฟันเพิ่มเมื่อเกิดการ เปลี่ยนไป เพราะฉะนั้น ในการที่ส่งสมาชิก
 สันต่อปกติ รือ ฟัน มันก็ถูกต้องด้วยระบบนี้ และถูกต้องด้วย เจตนารมณ์ ของ
 มติให้ รือ ฟันเองจะมากว่าอย่างกล่าวไม่ ข้าพเจ้าว่าการลงมติดังนี้ การอภิปราย

LIART

ในอุดมคติที่ขออย่าให้เห็น จะลงมติในที่สุดก็อย่างไรซ้ำเจ้าไม่ว่า แต่ขอ
 ขอร้องให้บรรดาศักดิ์ว่า จารีตไว้ว่า การลงมติของเราเป็นไป เพราะ เห็น ว่าการ
 เปลี่ยนมติจะเป็นการ โดเล ถ้าว่าเรามีอุดมคติว่าถ้าเราเปลี่ยนมติแล้วเป็นการ
 แสดงความ โดเลแล้วซ้ำเจ้าเห็นว่า เป็นการตรงกันข้าม ถ้าท่านลงมติไปเกรง
 ว่าจะเป็นการ โดเลเห็นเองท่านลงมัตตด้วยมิตคติ เพราะการลงมติบางครั่งบาง
 คราวต้องไต่ตรองด้วยเหตุผลว่าไม่เหตุผลประการใด ไม่ใช่จึงเพราะว่ามี
 คนหาว่า โดเล เป็นที่ขมขื่นว่าใครไม่พบเห็นคิดหรือเหตุทักท้วงไว้ก็ผิดได้
 กรรมมาธิการเอง ๘ คนก็ยอมรับแล้วว่าทำร่างมาดัดข้อบกพร่องแก้ไขผิดได้ แต่
 ๙ คนที่สภาว่ารัฐประมุขตั้งขยับเขยื้อนทำไปก็ผิดเหมือนกัน เราต้องขอ
 ชี้แจงแสดงความคิดเห็นไม่ว่า ถ้าท่านยังว่ามติเดิมยังถูกต้องก็ขยับเขยื้อน
 ตามเดิม ถ้าเห็นว่าผิดก็หาทางแก้ไขใหม่เช่นซ้ำเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการ โดเล
 อะไร ก็เมื่อเราลงมติว่าซ้ำเจ้าพักไม่ว่า ขอใหม่ก็โดยเหตุผล ไม่ใช่ว่า
 พักโดย โดเล เพราะฉะนั้นขอท่านสมาชิกผู้แทนต่างอย่างว่าวุฒิสภาเป็น
 สภายับยั้งข้อนี้ตก แต่ขอได้โปรดคำนึงว่าการตั้งสภายับยั้งเป็นการยับยั้งทาง
 นิติบัญญัติ ออกกฎหมาย ว่า สภาผู้แทนออกกฎหมายอะไรแล้ววุฒิสภาไม่เห็น
 ชอบด้วยก็ยับยั้งไว้ เพราะเหตุฉนั้นบทรัฐประมุขที่เราว่ากันขึ้นมาว่าจึง พุด
 ว่า วุฒิสภายับยั้งแล้ว ก็ให้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันแล้วตกลงกัน ถ้าว่า
 สภาหนึ่งสภาใดยังไม่เห็นด้วยก็กฎหมายนั้นไว้ ๓ ปี เว้นแต่พระราชบัญญัติ
 การเงิน การอื่นยังจะเกิดผลอะไรต่อไป และเมื่อวุฒิสภายับยั้งแล้ว เพราะ
 เหตุเราตั้งอุดมคติว่า ยับยั้งในทางนิติบัญญัติแล้วผลก็มีคือในการยับยั้งนั้น
 เอง เหตุผลในการยับยั้งจะขึ้นไปสู่พระมหากษัตริย์ ถ้าว่าสภาผู้แทน
 ยับยั้งไปหมดแล้ว พระมหากษัตริย์ก็ต้องเอาการยับยั้งของวุฒิสภามาใคร
 ครองว่า สภาผู้แทนเห็นอย่างหนึ่ง ใครมีเหตุผลดีกว่านั้นเข้าไปข้างหน้า
 เห็นบกนัค ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงเห็นด้วยวุฒิสภาจะโดยยับยั้งมา ถ้าไม่
 เห็นด้วยก็ไม่ยับยั้ง มันเป็นประโยชน์อย่างนี้ ในการที่ให้อุฒิสภายับยั้ง

กฎหมาย แต่ส่วนในเรื่องใจดวงใจ ไม่ได้อยู่กับใครรัฐบาลนี้ การข่มขืน
 ของอุฉฉภาไม่มีประโยชน์แก่ใครกันใด เพราะว่าพระมหากษัตริย์ไม่
 เป็นผู้ไล่อุฉฉภา สงามุแทนเขาได้รัฐบาล ที่นันทนถนในปัญหาที่ว่า ทำไม
 รัฐบาลเข้ามาอุฉฉภาจึงแยกตัวของ ก็ตามรองประธานก็ใคร่จะถามแล้วว่า
 ก็เพราะรัฐบาลว่ารัฐบาลเข้าไปในารแถลงนโยบาย ต้องให้ทราบทั้งสอง
 สภา แต่ส่วนเราจะให้อำนาจต่างกันอย่างไรระหว่างสภาเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 ก็ให้เขารวมไว้ เพราะรัฐบาลเข้าทั้งที่ อุฉฉภายังอ้างว่าเข้ามาอย่างไร
 ไม่มีนโยบายไว้ มันก็แปลก การที่ระพิจารณากฎหมายต่างๆ ไป หรือ
 พิจารณาสิ่งใด ถ้ารัฐบาลทำเกี่ยวกับการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับกร
 พิจารณาพระราชบัญญัติ ก็ยังรู้ว่ารัฐบาลนั้นมอบอย่างไร แต่ส่วนกรที่
 จะเอารัฐบาลออกก็เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณากัน เป็นเรื่องที่สภาผู้แทน
 เขาเป็นใจก็พียง ทำไมอุฉฉภาจะต้องไปรบกวนจนโยในสิ่งที่เขาพ้องกัน
 แล้วว่าวินิจฉัยแล้วก็ไม่มีความอะไร ท่านสมาชิกคนสุดท้ายที่ได้นั่งลงได้
 บอกเราว่า ในบางประเทศเขานำอุฉฉภาเข้ามาอำนาจในการไล่อุฉฉภาออก
 ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าไม่มีในประเทศไหนเลย ที่นหน้า การที่อุฉฉภาเอาเรื่อง
 มาอภิปรายเป็นการข่มขืน โดยเหตุทำให้เวลาหยุดพักแต่สภาผู้แทนไปก็
 คำนึงถึงสิ่งที่ต้องทำว่าจะชอบหรือไม่ชอบ ข้าพเจ้าว่าไม่ใช่อย่างนั้น ที่เรา
 วางเหตุในวันก่อนนั้นไม่ใช่ให้เวลา การให้เวลาควรให้ทางของว่า เมื่อมีค
 อกภิปรายทั่วไปแล้ว สภาผู้แทนอยู่เดิมรัฐบาลเดิมเขามันแล้ว ว่าการอภิปราย
 ทั่วไปแล้วจะลงมติในวันอภิปรายนั้นไม่ได้ นี่เป็นการให้เวลา ถ้าเวลาไม่พอ
 เราก็คงจะเขียนสามวันหรือเจ็ดวัน คงจะเขียนในทำนองนั้นไม่ใช่ว่าจะ
 เขียนไปอภิปรายในอุฉฉภาแล้วจะมีการพักทั้งแบบ "สังครบทัก" ข้าพเจ้าว่า
 ในเมื่อเวลาสภาผู้แทนเขาเปิดอภิปรายแล้ว ถ้ารัฐบาลเร่งให้ถนัดหนึ่งข้อ
 พิมพ์หรือประชาชนเขาหักกัน ถ้าอุฉฉภาทบทวนบ้างที่จะเขาแก้เหมือนกัน

นายชวลิต อภิชัยวงศ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้เสนอให้ลงมติ และมีผู้เสนอ
ให้เบ็ดตกกีปรายต่อไป คำว่ามีผู้รับรองทั้งสองฝ่าย ข้าพเจ้าจะขอความเห็น
จากที่ประชุม ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเบ็ดตกกีปรายต่อไป โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิยกมมือขึ้น ๑๖ คน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดเห็นว่าควรจะลงมติได้แล้ว
โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิยกมมือขึ้น ๕ คน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้เห็นว่าควรจะเบ็ดตกกีปราย
ต่อไป ๑๖ เสียง และมีผู้เห็นว่าควรจะลงมติได้แล้ว ๕ เสียง เป็นอันว่าเบ็ด
ตกกีปรายต่อไป

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช (กรรมาธิการ) : ข้าพเจ้าเสียใจอีกคนหนึ่ง
ที่ไม่เห็นด้วย กับข้อขั้แย้งที่จะให้ รศ. พันธุ์ทิพย์ทานสมาชิกผู้เข้ามาคนหนึ่งว่า
ควรจะมีเหตุใหม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุใหม่มันเป็นรัฐธรรมนูญของชาติฉบับ
ถาวร แล้วยังไม่ผ่านไป ข้าพเจ้าจึงขยาก็จะให้พิจารณากัน นี่เป็นเหตุใหม่
สามความประสงค์ของข้าพเจ้า เพราะด้วยไม่ได้ผ่านรัฐสภา ยังเป็นเหตุ
แต่สิ่งใดถ้าเห็นว่าเป็นสิ่ง ที่เกี่ยวกับหลักการ คล้าย ๆ กันว่าเป็น ผู้ก่อกวน
ใหญ่ ๆ มาทุก ข้าพเจ้าเห็นว่าอย่างนี้แล้วถือจำเป็นของสำคัญที่จะบัญญัติใน
มาตรานี้ คิดว่าอย่างไรข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วยกับหลักการที่จะให้วุฒิสภาเข้า
ไปเกี่ยวข้องในการ ที่สภาผู้แทนเจ้าเบ็ดตกกีปราย เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องการ
เมืองที่สภาผู้แทนของเราไม่ใช้หลักการเมือง เพราะอะไร เพราะว่าสภาไม่ได้เลือก
พระมหากษัตริย์ท่านเป็นผู้ทรงเลือก ท่านสมาชิกคนหนึ่งพูดขึ้นมา บอกว่า
แนวของบางประเทศเขามีกษัตริย์บางอย่างในการที่ทรงบงการในแทน แต่อย่าสัน
นิษฐานของเขาใครเป็นผู้เลือก อย่างประเทศอเมริกา อย่างของประเทศไหน
เรามุ่งหวังจะได้รัฐสภามาเป็น องค์จะเป็น กันชนระหว่าง พระมหากษัตริย์ กับ

LIRT

สภาผู้แทน เพราะฉะนั้นทางจังหวัดกัน ในกรณีที่เป็นการตั้งอยู่ในฐานะผู้ใหญ่
 เราอาจมีเช่นนั้น ถ้าเราเป็นนักมวยก็ยกกันก็จะสู้กันไป แต่ที่เราในฐานะ
 ของกรรมการห้ามมวย ตัวตีนั้นมวย เพราะฉะนั้น แม้จะชกไม่เป็นที่ก็ได้ เรื่อง
 เป็นขงยวนี้ จึงน่าจะวิเคราะห์ดังที่หน้ขอว่า ฐานะของอุมิสภาของเราเป็น
 อย่างไร ถ้าว่าโดยหลักแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะได้หน้ขอว่า อุมิสภา
 มีหน้าที่เกี่ยวข้องนี้ ข้าพเจ้าก็รู้แล้ว ในมาตรา ๗๖๗ บอกว่า รัฐบาลจะอยู่
 ต่อไป จะทำเนิมนโยบายก็เมื่อได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทน ไม่ใช่
 อุมิสภา แล้วฉะนั้นรัฐบาลมาแถลงนโยบายก็ไม่ได้บอกไว้วางใจให้อุมิสภา
 ลงมติไม่ได้ ข้อปรกติให้ที่ มาตรา ๓๑๗,๓๑๘ อุมิสภาไม่มีอำนาจในการ
 ตั้งรัฐบาลเลย อย่างมากจะมีแต่ตั้งตั้งตั้งเกิด เพราะอย่างนี้ที่สมาชิกคน
 หนึ่งได้กล่าวแล้วว่า ในชั้นที่รัฐบาลจะเข้าดำเนิน นโยบายเป็นรัฐบาลต่อไป
 จะต้องมีการบอกให้สภาทั้งสองตั้งทราบ เพื่อจะได้รู้แนวทางของรัฐบาลไม่ใน
 ทางใด นี้ทำไม่ได้ แต่ต้องทำให้เข้ามาเกี่ยวข้องของการเบ็ดเตล็ดที่ปรากฏถ้าจะ
 เห็นว่าหัวเมืองกรทหายมีงกฏักได้ มันก็กลับกันเช่นนี้ แต่ว่าการรับไว้รัฐบาลออก
 เป็นการปฏิวัติโดยสงบเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าอุมิสภาของเราของรัฐไม่ได้
 เด็กขึ้นมาขอมไม่ยอมรับส่วนเกี่ยวข้อง เพราะรัฐในระบอบประชาธิปไตยจะ
 หรืออยู่จะไปด้วยเสียงของประชาชน แม้ตั้งข้อตั้งแต่ก็ไม่ควรให้รับผิดชอบ
 เป็นความรับผิดชอบโดยตรงระหว่างรัฐบาลกับสภาผู้แทน แม้แต่พระมหากษัตริย์
 เองก็ยังไม่มอำนาจที่จะมายังประกวก็ได้ เป็นเรื่องของสภาผู้แทน
 ทั่วๆ ในการที่จะให้อุมิสภาเข้ามาเกี่ยวข้องนั้นไม่ต้องตามหลักการทุกประการ
 ในข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยในข้อที่จะให้อุมิสภาเข้ามาตั้งข้อตั้งเกิด

อีกอย่างหนึ่ง ในทางปฏิบัติ ท่านรองประธานก็ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่ง
 ข้าพเจ้าเห็นด้วย อยากจะกล่าวเพิ่มอีกสักคนหนึ่ง คือว่าโดยเจตนาธรรมดา

เดวิด วอชิงตัน มาคือเพื่อให้เห็นสภาพทรงไว้ของชากร ไม่เกี่ยวกับหลัก
 ในทางปฏิบัติประการใด คือเป็นผู้ที่แก้แค้นด้วยคุณวุฒิวิชาความรู้ และ
 เราก็คงไม่หวังที่จะให้ท่านไปติดต่อกับราษฎรและข้อเท็จจริง เพราะหน้าที่
 ของท่านไม่มีแล้ว ถ้าเกิดข้อปราชัย การแก้คดีปราชัยไปเพื่อได้รัฐบาล
 ก็เป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้วหา ไม่ใช่รัฐบาลไม่มีหลักการ มีหลักการแต่ รัฐบาล
 ทำผิดหลักการ ทำผิดหรือไม่ผิด ไม่ใช่ในทางหลักวิชา แต่เป็นเรื่องข้อเท็จ
 จริง ที่นักผู้ซึ่งอยู่ในฐานะรัฐข้อเท็จจริงหรือไม่ ท่านรองประธานกล่าวว่า
 โดยปกติไม่มีทางที่จะรู้ รัฐบาลจะปฏิบัติอย่างไรก็เป็นเรื่องของสภาผู้แทน
 เราที่จะไปรู้ไปเห็น การปฏิบัติตามหลักการไม่ใช่หน้าที่ของท่านทำในจะ
 ให้ท่านเข้ามารู้ข้อเท็จจริง ไม่ใช่หลักวิชาการ

กันบ้างถึงประโยชน์ ได้พูดมาแต่บัดนี้ ข้าพเจ้าขอชักชวนผู้
 หมอช คือว่าปัญหาเรื่องที่จะให้ประโยชน์ คือว่าเคยคุยกันกับบึงซึ่ง
 ใจของสภาผู้แทน เท่าที่เห็นแต่เป็นอย่างไร โดยเฉพาะในเรื่องขนาดได้
 รัฐบาลออก แปลว่าต้องเรื่องหนักเหลือเกิน ไม่มีทางอื่นจึงมาทางเช่นนี้
 ในสภาผู้แทนแม้ตั้งกฎหมายธรรมดาบางเรื่องเป็นเรื่องธรรมดาคือเข้าไปสภาผู้
 แทนก็ไม่เข้า โดยเฉพาะเรื่องรุนแรงอย่างสูงถึงขนาดได้รัฐบาลออก ข้าพเจ้า
 ยังไม่เห็นว่าเห็นทางเลยว่าจะสังเกตของวุฒิสภาจะมี น้ำหนัก มากน้อย เท่าไร
 เพราะฉะนั้นก็จะให้มันไปว่าวุฒิสภานั้น ข้าพเจ้ายังสงสัยท่านว่าตัวเองว่าเป็น
 เรื่องการเมือง เมื่อเป็นเช่นนั้นหาพรรคหลายข้างมาก เราจะไม่ให้ออกไป
 ตก มีเสียงกลาง ๆ คงมีบ้างที่จับแต่บัญญัติรวม เราจะไม่ได้ออกที่สุด

ข้อข้อหนึ่งที่จะไปหาว่า ข้อสังเกตของวุฒิสภาอาจจะ นำมันไปประชา
 ชนให้เกิดประชามติพิทักษ์โอเพเนียน ซึ่ในข้าพเจ้าก็สงสัย เพราะธรรมดาเรา
 ก็เคยเปิดข้อปราชัยไป มาแล้วเพื่อให้รัฐบาลออก ผ่านความที่เขาคงไปง่ายไม่
 ฉลาด ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะไม่สมควรไม่กล้าทำ ฝ่ายค้านขอสมมติเปรียบ

เขาคิดว่าน่าจะให้แก้หมวด เค.ลับ คือจะใช้ท.เจ.ตรองได้ข้างหลังข้อพิมพ์
 ให้ภาคีสมาชิกว่าข่าวก่อนหน้าด้วยแล้วคงต่อไป เพราะฉะนั้น การจะขงน
 ทนก็ตาม เห็นประชาชนมี ทั้งห้ามไม่ให้เกิดขึ้น ในขณะนั้นด้วย เหตุนี้ ประ
 โยชน์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งมีของเมื่อเทียบกับ สัตตวิธีโยชน์ผลเสียหาย มีมาก
 กว่า ด้วยเหตุนี้ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ทนขยเมฆมาเทียบกับประ โยชน์คือ
 เสียหายมีมากกว่า มีทำให้ความของของมีสภา ในการที่จะตั้งข้อสังเกตเป็น
 เวทีของคณะกรรมาธิการ เขาไม่ได้ ตั้งข้อสังเกต สภาผู้แทนจะได้ออก เพราะเหตุ
 อย่างนี้เป็นเหตุของขยเปล่าๆ แล้วไม่ได้เรื่องสักกับเขา ทำให้เขาหันไป
 เปล่าๆ แต่ออกขยบาง จึงเป็นเหตุให้หาเสียง ในสมัยสภา ก็กรรมาชิกไม่
 ตายกขยจะซักถามบรรดากรรมาชิกแล้วเสียมาก คือตามที่ชาวเขาเอา
 สภาเป็นผู้ใหญ่ควรจะให้เป็นคดี ไม่อย่างนี้จะให้เจ้ากรมขยไม่ขยาคให้เขา
 ไปขยขยงนั้นขยงนั้นขยงนั้นไป ข้อสังเกตเป็นขยกรใหญ่ ในฐานะที่ใหญ่
 ตั้งอยู่ในพระมหากษัตริย์ ประคองด้วยเมตตา กรุณา มุทิตา ถ้าขยงไม่ได้
 ขยบขย แต่ขยงนั้นขยงจากสภาผู้แทนจะเป็นนาหนักมากกว่าขยได้ขยขย
 การมีขยขยนั้นขย
 เป็นผู้ใหญ่ในการขย
 ขยขยขย ขย

หลวงองค์มานุภิม : ทั้งๆ ที่กระผมเป็นสมาชิก สภาผู้แทนก็

สามารถจะเห็นด้วยข้อเสนอนี้ขย
 ขย
 ขย
 ขย
 ขย
 ขย
 ขย

ไม่ทราบว่าเป็นอะไรกับเขาเพราะว่าไม่ใช่เจ้าของเรื่อง แต่ความหวังดีที่ทราบ
 ได้ช่วยเหลือนั้น เพราะด้วยสติปัญญาที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข
 ผู้แทนเขาได้ตกลงยอมมาเจอกับรัฐบาล ซึ่งเขาก็จริงต่างๆ มันแจ่มชัด
 แล้วไม่ทิ้งไปแต่หาที่ใหม่อีก เมื่อให้ข้อเท็จจริงแจ่มชัดแล้วก็คิดว่า
 ฝ่ายใดถูกฝ่ายใดผิดอย่างไร กระผมเห็นว่าประโชนทั้งฝ่ายรัฐบาล
 และฝ่ายสภามันเห็นที่จะให้ปรับเรื่องที่จะได้ตรงต่อตรงที่จะได้ข้อเท็จจริงของ
 ข้าราชการเป็นเพราะจากเงาเงาว่าฝ่ายใดผิดฝ่ายใดถูก กระผมคิดว่ามันถึงเวลาที่
 จะทบทวนคดีความ เมื่อทางวุฒิสภาได้ให้ข้อเท็จจริงด้วยเหตุผลอย่างดีที่ไม่
 ขอบคดฝ่ายใดจะดีกว่า ถ้าวุฒิสภามองเห็นด้วยว่าสภามันเป็นฝ่ายถูก กระผม
 ก็เห็นด้วยว่ารัฐบาลไม่คดทั้งที่จะยุบสภา มันควรจะเป็นอย่างนั้น แล้วมันเหตุผล
 อีกหลายประการเกิดขึ้นที่กระผมเห็นว่าเราควรยืนยันไว้ความว่าเดิม เพราะ
 ว่าการแก้การตกของรัฐบาลนั้นเป็นข้อสำคัญ การที่เราใช้รัฐบาลไป
 เร่งนโยบายที่วุฒิสภา แล้วถ้าไม่ชัดเจนอะไรไม่ทำอะไรเรื่อง วุฒิสภาก็
 คำนวณว่าไม่เกี่ยวข้องกันกับเรื่อง กระผมสงสัยอะไรไม่ใช่การเมือง ก็มัน
 ทำงานอยู่ตลอดเวลา การเมืองทั้งนั้นถ้าไม่ทำให้การเมือง กระผมคิดว่า
 วุฒิสภาและสภาผู้แทนก็มีรัฐประหารเหมือนกัน คือเป็นผู้แทนประชาชน กระผม
 คิดว่าไม่แตกต่างกันไว้กับเขตของอเมริกาหรือ แต่การปกครองของเรา
 เป็นอีกรูปหนึ่ง การเห็นภาพวิสัยทัศน์ของเราพหุภาคีระบอบนี้ผู้ทรงเลือก
 เพราะเราต้องการให้การปกครองเป็นไปอีกรูปหนึ่ง แต่รูปร่างแล้วเหมือนกัน
 คิดเป็นผู้แทนประชาชน การจัดการของรัฐบาลนั้น เราเห็นพ้องกันแล้วว่า
 เป็นข้อสำคัญจริงๆ เพราะว่าการได้รัฐบาลอีกบ่อยๆ เป็นผลดีอะไรบางอย่างก็
 ซ้ำกันนั่นเอง การมาจัดการเรื่องชัดเจนแล้วที่ถึง ๒ ปี ๓ ปี ๔ ปี เป็น
 สกปรกไม่มีวิสัยใ้รัฐบาลได้ นั่นเพราะทำไม่ต้องการให้ยุ่งเหยิงของ
 ไม่ต้องการให้สภามันทำด้วยอารมณ์ ต้องการให้ใครตรงต่อตรงๆ ตาม

จะว่าเสียหลายจะโสมมตงไม่เห็นด้วย ทั้ง ๆ ที่ทรงงมเสกเป็นผู้แทนราษฎรก็
 ต้องยกให้คำอธิบายเหตุ เจ้า ๆ เสด็จราชโศภิตว่า คำนึงถึงของผู้ทรงคุณคุณ
 นั้น เราคิดว่าควรจะพึงใจเพื่อให้มีเทศน์มีสติทั้ง ๆ ที่มีสำนักงานทางด้านกับออก
 ภาครจะเกี่ยวข้องกันยาวยังอีกหมายความว่า ส่วนเรื่องรัฐมาดเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 ไม่ใช่เกี่ยวข้องกันบัญญัติ แต่กระผมเห็นว่าสำคัญกว่าการออกพระราชบัญญัติ
 ปรึกษากฎหมาย เพราะว่าการปกครองของรัฐประเทศตะวันตกนั้น ย่อมกระเทือนไป
 ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ควรให้อำนาจมีส่วนเกี่ยวข้องให้สิทธิอะไร ๆ
 ใบบ้าง กระผมก็มีความสำคัญว่าการออกกฎหมายหลายจะมีผล เพราะว่า
 รัฐสภาของอเมริกาถึงต้องกระเทือนไปถึงภายในและภายนอกประเทศมาก
 นึก กระผมจึงเห็นว่าควรทำด้วยคณะกรรมการและรัฐมนตรีของเงิน
 มาพูดกันเรื่องหนึ่ง ความจริงว่า รัฐมนตรีเจ้ากระทรวง มีคนหนึ่งผู้แต่เจ้า
 ของการเงิน เขาก็ยังให้สัญญาด้วย เขายังให้สัญญาด้วยทั้งเลย แต่ว่าทำไม
 ในที่นี้จะไม่ให้ อำนาจส่วนเกี่ยวข้อง กระผมก็ยังไม่เข้าใจถึงที่มาเกี่ยวข้อง
 ของแล้ว ในเรื่องนี้มีเหตุผลมาก ๆ เพราะอย่างนั้นเป็นผู้ดูแลทางการเงิน
 ของชาติได้ ทรง กระผมจึงมีความเห็นดังนี้ เพราะฉะนั้นพอจะเข้าไปในรูป
 ทั่ว เราคิดว่า ภาควิชาส่วนเกี่ยวข้องนี้หรืออื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง ในเรื่อง
 ก็ไม่ควรจะขาดอัน มีที่แห่งมาด้วยแต่ก็ควรหาหนทางออกว่าน่าจะทำให้มี
 ปรึกษากันอันนั้น จะตั้งกันอยู่ในฐานะที่เคารพบูชา กระผมมีแต่ขอจบงาน
 ของประเทศชาตินี้ไม่น่าจะทำงานเสียว่าหน้าบางกักรู้ไว้ด้วย ๆ เพราะว่า
 เปรียบกับประเวศน์ที่ครั้งเสด็จลง มีข้าสำนักในพวกนี้แล้ว เห็นว่าเป็นอย่างไร
 เพราะฉะนั้นท่านรับพระคุณ แล้ว ท่านควรรับพระเดชด้วย ข้าพเจ้าเสียซึ่ง
 เช่นนั้น มีฉะนั้นแล้วประโยชน์ของของมีงานอันนี้

พระราชบัญญัติ: กระผมขอเสนอให้ลงมติ

นายสุวิทย์ พิเศษเศรษฐี : บัญชีใหญ่ ๆ อย่างนี้ขอฝากสงฆ์
ว่าท่านผู้มีสติได้เห็นใจ ถ้าไม่บ่นก็ชกเสกก็ค่อยวาง

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเปิดอภิปราย
ต่อไป ขอได้โปรดชี้ขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๑ คน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดเห็นว่าสมมติให้แก้ข้อใดโปรด
ชี้ขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๒ คน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เป็นอันดำเนินการปิดอภิปรายต่อไป

นายสุวิทย์ พิเศษเศรษฐี (กรรมาธิการ) : ข้าพเจ้าเห็นด้วย
ไม่เห็นปัญหาแต่อย่างใด คิดข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิก ซึ่งหนึ่งถึงสองเมื่อ
พยายามคุยเขา ภูมิธรรมรับมาเพราะเหตุนี้ ก็ให้ข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้
ดูวิสัยมารับมาเพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องเกี่ยวกับ
ใช้พระคุณ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการสมควรสำหรับทางฝ่ายผู้มีสติ ซึ่งท่าน
เป็นผู้เฝ้า ผู้แก้ จะมาช่วยกัน ให้ ประเทศชาติเจริญ โฟทาง ที่เรียกว่านโยบาย
รัฐบาล จะก้าวไปทางไหน ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่อาณาจักร โดยท่าน
ไม่ได้ทำอะไรสักเดี๋ยวนั้น ถ้าท่านยอมให้มีมาตามใจตัวเองเท่ากับเขาเกียรติ
ของภูมิธรรมมาว่า ข้าพเจ้าขอเรียนถามท่านว่า สมมติว่าท่านได้เปิด
อภิปรายแล้วซึ่งจริงข้อที่ตกลงว่าไม่ให้อ่างใจรัฐบาลนั้นมาจากสภาผู้แทน
สมมติว่าสภาผู้แทนเห็นตรงกันข้าม มรดกจากกรณีที่จะต้องให้อ่างใจรัฐบาล
ต่อไปก่อน คุณผู้ใดที่สงสัยทั้งสภา หมายความว่าสภาผู้แทนไม่
เห็นด้วย ที่มีปัญหาที่มีว่า สมมติว่าผู้มีสติเห็นมาที่สภาผู้แทนว่า ให้
ความให้อ่างใจแก่รัฐบาลนั้นเอง คุณผู้ใดเสนออย่างนั้นต่อสภาผู้แทนราษฎร
ไม่ให้อ่างใจเช่นนั้น คุณผู้ใดที่สงสัย คือหมายถึงจนถึงอย่างหนึ่ง

ประโยชน์อย่างไร ผลที่สุดทำไปทำไม ทำให้สภาล่างไม่เคารพวุฒิสภาเลย ความเห็นคงระบอบข้างข้างกันหมด ท่านต้องคิดดูให้ดีว่า มีปัญหาตั้งอยู่อย่างนี้ สภาผู้แทนราษฎรเป็นกันวาง เป็นเจ้าของเรื่องเหมือนอย่างคนคนคนหนึ่ง บัด วุฒิสภาเป็นคนปลายยอต ไม่มีอะไรโดยที่จะฟันได้ คนหนึ่งหอบอีกคนหนึ่งฟัน ผดทั้งดัดเป็นเรื่องขบขันที่สุด เพราะฉะนั้นในสภาต่างประเทศข้าพเจ้าเองก็เคย เห็นคำว่าเป็นหนักหนา มีวงมถ่วงว่าสภาสูงไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือไว้วางใจ รัฐบาลเขวากว่าเขมมิลี สหกรณ์ไฮโดรอปฟ์ เช่นเซอร์คัลกรีนรัฐบาลทำไป เมื่อ ทำแต่หน้าที่ของสภาผู้แทนท้าวอย่างไร ความสงสัยที่รัฐบาลทำไปถ้าเห็นเป็น เรืองเดือนน้อยสภาผู้แทนศาลจะถ่มมรดิได้เพราะอะไร เพราะต่างประเทศเขา ถิ่นเจตนาของประชาชนเท่านั้นที่เป็น เสียงสูงสุดเพราะมอบ ประชาธิปไตย ก็คือ ภาวเคราะห์ประเทศ พวกนี้เขาเดयर หรือสภาผู้แทนของฝรั่งเข้เลือกสภา สภาผู้แทนราษฎร ไม่ใช่พระบรมราชโองการของเรา เขาไม่ยุ่งในกรงฟ้า ะกับรัฐบาลด้วย ที่มันชกไว้ภายในคือตุ๊กตักันหนึ่ง พี่เขาเข้าสมมติให้ท่านทั้ง หลายตัว ถ้า ถ้าได้แทนที่เห็นความบกพร่องของรัฐบาลนั้น สภาผู้แทนนี้ เป็นที่ท้าวท้าวแล้วรัฐบาลข้าง ๆ ข้างข้างก็ว่าทำมาแต่อยู่ในสภาผู้แทนสมัยก่อน แล้ว ๕ วัน เขาได้ มีประโยชน์ทั้ง ๗ วัน ๘ วัน และใน ๘ วัน ๘ วันนี้สมาชิกแล้ว ะคนก็ไปเลิกบารัตินมหนักข้าพเจ้าให้ฐานมาถ่มมรดิในสภานั้น คนหรือสภา ผู้แทนราษฎรเป็นคดียิ่งกว่าแล้ว วุฒิสภาจะเป็นคดียังไร วุฒิสภาจะคดียังคัย หรือคัยว่าเป็นการที่จะหาปัญหา ๘-๘ อย่างมากคดียังคัยได้ เมื่อเข้ถ่มมรดิ ไม่ได้แล้วการที่จะพูด ๆ ใถ้อย่างไร รัฐบาลก็ถ่มมรดิเขาไปแล้ว วุฒิสภา ไม่มีความที่จะคัยได้ จะมาถ่มมรดิสภาผู้แทนก็ไม่ได้ ท่านจะต้องทำงาน ขาดทำงานคัยคัยเอง จะเมื่คัยคัยของท่านเองไม่ได้คัยในฐานอะไรก็ ไม่ได้คัย ในฐานจำเลย แต่ขอในฐานระคัยเป็นคัยคัยจะเมื่คัยมีประเด้นมาของรัฐบาล ท่านก็ไม่มีเหตุจูงและไม่มีเหตุฐานอยู่ในเมื่อเมื่คัยคัยขอ แต่ข้าพเจ้าสภา

LIART

ผู้แทนจะส่งหลักฐานไปท่าน ท่านจะยอมเชื่ออย่างไร ขอให้ท่านพิจารณาได้ว่า
ว่าสิ่งดังกล่าวคือทรัพย์สินที่เราพบเห็นจากท่านเขียนลงไปแล้ว ก็ตั้งให้ยุติกันมา
จากกรมกบฏ และมองคณะพระวิเศษวิสัยซึ่งสมาชิกโดยไม่ได้ว่าเยศศกษบทน เมื่อย
รัฐสภาตลอดแล้วควรจะขอได้ใช้ส่งไปในวันนั้น แล้วทำในระบอบยังเหลือ ให้มีย
คนไปเพื่อไกลประเทศชาติอย่างนั้นหรือ การขยับนั้นขอให้ท่านทั้งหลายได้
ชวาลักจำ การขยับยังไม่ใช้การบริหารที่ผิดพลาดให้ขยับไปเพื่อแก้คดีใหม่ ถ้า
คดีเก่า ถ้าคดีใหม่ก็ตอบไปทันทีแต่คดีแล้วคดีอีกจะตกค้างกัน แต่เมื่อการ
กระทำเช่นนี้รัฐธรรมนูมีเหตุฎญัตให้ โศภณศักดิ์นำชวาลักขมิ้นกล่าวขึ้นเช่นนี้
จึงนำชวาลักขมิ้นมาขึ้นเพียงแต่รัฐ ท่านใดเอง แล้วจะมาร่วมรับปากด้วย
กระนั้นหรือ

ท่านประธานสภา: เวลาอันเที่ยงแล้ว ท่านจะให้พูดต่อไปหรือจะให้
เขียนต่อไป ถ้าจะให้พูดต่อไป ข้าพเจ้าก็จะพูดจนจบ.

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: พุดเถิด เหลืออีกนิดเดียว.

นายสุวิชัย พันธุ์เกษมรัฐ: ท่านจะเริ่มเข้าใจปัญหา คือปัญหา
ข้าพเจ้าขอให้ท่านมีมติคุณและด้วยฉันทน์ คือว่ารัฐธรรมนูญเราเขียนพ
น เมื่อเราเขียนกันแล้วไม่ใช่หมายความว่าเราใช้ในประเทศไทยเรา เราจะ
เป็นอย่างไว้แต่ตั้งแต่เราไม่ตั้งต้นใจ เราจะเขียนรัฐธรรมนูญเข้าไปหารัฐ
ธรรมนูญ หรือเราจะเขียนส่งคณะกรรมการเข้าไปหารัฐธรรมนูญ ถ้าเราก็คือว่า
เราไม่ตั้งยักหักงัก ไม่ตั้งยักกระเนียบตั้งที่เราเคยทำ เคยผ่านในทางประชา
ธิปไตยมาครั้ง ๆ มีแต่ดี เราให้หมายความถ้าเราเขียนรัฐธรรมนูญอันจะรับเอา
ลงจนการวันเท่านั้น ท่านคือ การให้คณะกรรมการ โดยเขียนเข้าหารัฐธรรมนูญ
หรือการบัญญัติบทรัฐธรรมนูญเพียงข้อธณะจัตติ ขอให้ท่านได้วิถัดคือ
รัฐธรรมนูญนี้จะขยับไปทั่ว ตบตอกเวลานั้นเรากล่าว รัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ เรา
เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องขยับกระเนียบแบบแผน ของประเทศขบโดยทั่วโลก
ที่เราได้ ผ่านงานเช่นนี้ภาคไหนเวลาแต่หลายร้อยปี ข้อมกพรของมีอย่างไว้

เราแก้ไขมาแต่เป็นเดือนมายี่สิบ คือหมายความว่าถ้าจะก้าว จนกระทั่งสมัย
 รัฐธรรมนูญต่าง ๆ ที่เขียนขึ้นนั้น ที่เขาเขียนขึ้นมาเป็นกรรมบัญญัติแล้ว นั้น
 เราเกิดจะมีข้อถกเถียงกัน โดยเป็นห่วงกลัวว่ารัฐบาลเขาก็มีลูก คดกกลดงานอะไรต่อ
 อะไรอย่างที่เราห้ามไม่ได้ แม้แต่เขียนไว้อย่างนั้น ถ้าเขียนไว้อย่างนั้นแล้ว ใน
 ฐานะรัฐบาลล้มลุกคลุกคลานได้ ชาวบ้านคนหนึ่งสนับสนุน ทำให้เขาเห็นว่า
 ห้ามไม่ได้สมควรที่งานทั้งหลายโครงการผู้แทนไม่ต้องการไปขายไม่ ได้วาง
 ใจรัฐบาลในกรณีรัฐสภาครั้งซึ่งตั้งตำแหน่งชาติองคคต ตำแหน่งนายอำเภอที่ค
 อย่างนั้น ทนปรากฏเหตุการณ์มาว่าซึ่งตั้งจริงจริง คนไหนจะย้ายไปไหนเขาเงิน
 มากจนละ ๕ พัน ๑ พัน แล้วคนไหนเป็นพรรคพวกของตัวเขาเข้ามา เขามียก
 ฐาน แล้วผู้สภาไม่ให้หรือเท็จจริง เรื่องเหล่านี้จะขอรัฐบาลออกก็เป็นบาปเป็น
 กรรม ก็ระคิดในรูปนี้ แต่ไม่กล้าจะทำ แล้วจะลงมติเป็นต่าง ๆ กัน สมมติ
 ว่าวุฒิสภามีคน ๑๐๐ คน ประชุม ๖๐ คน แล้วไม่ออกเสียง ๒๐ คน ก็เหลือเพียง
 ๔๐ คน เมื่อเหลือ ๔๐ คน ๑๑ คนบอกว่าไม่ให้รัฐบาลออก ๒๐ คนแม้จะออกเสียง
 ก็ใช้ไม่ได้ แล้วถามต่อไปนั้นพอเรื่องถึงสภาผู้แทน สภาผู้แทนก็ตั้งขึ้น เรา
 ไม่กล้าจะทำ เราบอกว่ายี่เยอะ เขารัฐบาลออกเขาไม่ยอม เมื่อไม่ยอม
 วุฒิสภาทำอะไรไม่ได้ ทำไม่เขาจะมาชุกชุมให้ยึดเขื่อนในเรื่องการเปิด
 อภิปรายของสภาผู้แทน ทั้งสภาผู้แทนถกกันในทางความคิดเห็น คือวุฒิสภา
 เห็นเป็นคำ ทางสภาผู้แทนเห็นเป็นข่าว พอวุฒิสภาเห็นเป็นข่าว ฝ่ายสภา
 ผู้แทนเห็นเป็นคำ เห็นคล้ายกันอยู่อย่างนั้น แต่ไม่มีประโยชน์อะไร ผู้แทนกับคน
 หนึ่งจะต้องมาเป็นปฏิปักษ์กันโดยไม่ไร้สาระ โดยไม่มีประโยชน์อะไร แล้ว
 ผลที่สุดรัฐบาลถกกันอยู่นั้น รัฐบาลนั้นเครื่องมือนอกก็คิดดีที่ข้อผู้ตั้ง ถ้าหาก
 ว่าสภาผู้แทนนั้นทำอะไรก็ตามารมณัฐ รัฐบาลมีเครื่องมือนอกก็คิดดีที่ข้อผู้
 ตั้งสภาผู้แทนเพื่อให้ผู้แทนของตนนั้นทำถกหรือรัฐบาลทำถก ให้เป็นวิธีการให้เครื่อง
 มือนอกรัฐบาล แล้วเมื่อรัฐบาลได้เครื่องมือนอกก็คิดดีที่ข้อผู้ตั้งแล้วทำไมจะไม่

เครือข่ายมีข้อบกพร่องที่ชี้ให้เห็นแก่ผู้แทนประชาชนบ้าง แต่ผู้เครือข่ายมีข้อบกพร่องที่ชี้ให้เห็นแก่ผู้แทนประชาชนที่จะรู้สึกข้อเบียดเบียนรายทั่วไป ไหวอด ออฟ คอปพีเค้นท์ เมื่อมีเครือข่ายที่ขอข้อผู้แทนแล้ว ทำให้ผู้ที่มีสถานะเป็นสมาชิกรัฐสภาบางคนอาจไม่ได้รับโอกาสใช้อำนาจของตนบ้าง ไม่ให้สมาชิกเห็นใจหรือใจรัฐบาลบ้าง ทำให้จึงได้ใช้อินฟลูเอนซ์ของตนนั้นจะต้องใช้ทั้งสองฝ่าย ทั้งเมื่อออกไปถึงขั้นแล้ว

ข้าพเจ้าก็ขอให้ท่านผู้มีความรู้และคุณวุฒิได้ฟังว่าถึงกับว่า สิ่งใดที่โดยปฏิบัติไว้ในรัฐธรรมนูมนั้นก็เกิดผลดีแก่ประเทศชาติก็ควรความาช่วยกันสนับสนุน แม้แต่ว่าข้าพเจ้าจะมีความเห็นขัดกับกรรมาธิการ ข้าพเจ้าก็ยอมให้ แต่สำหรับในสิ่งใดที่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีสาระอะไรเลย ก็เป็นการที่ผู้ที่มีสถานะจะได้รับ

การยกย่องจากประชาชน และผลที่สุดประชาชนรวมทั้งหนังสือพิมพ์ก็เขียนข่าวโจมตีวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกผู้ใดในกรณีที่ขัดแย้งต่อเจตนารมณ์ของประชาชน ประชาชนและหนังสือพิมพ์ในการที่จะเอารัฐบาลออก โดยรัฐบาลนั้นบกพร่อง เมื่อเป็นเช่นนั้นผลดีก็จะไม่เท่าผลเสีย ข้าพเจ้าสมาชิกผู้แทนผู้หนึ่งที่มีเกียรติดีมาชกทุกท่าน ข้าพเจ้าเคารพท่าน ในฐานะที่ท่านเป็นครูบาอาจารย์ และอะไรต่างๆ เมื่อเป็นสมาชิกผู้แทนก็ไม่อยากโจมตีสมาชิกผู้ใดหรือไม่เป็นด้วยในการที่ผู้ใดสมาชิกของเราที่ไม่ได้ไว้วางใจ หรือไว้วางใจ ข้าพเจ้าไม่อยากทำเช่นนั้น แต่ต้องโหยงยั้งนี้ เปรียบกว่าเราทำงานกันคนละทาง คือให้ท่านเป็นผู้ช่วย คือให้ท่านเป็นผู้สอนปรนอง คือในอำนาจยังมีขงยังมีไม่มีเค็ดขาด ข้าพเจ้าขออีกตัวอย่างในสภาสามัญอังกฤษ เมื่อสมัยเจ้าลอร์ดฟอลซ์ทรีไปยังมีกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน ในปี ค.ศ. ๑๗๖๒

สภาสามัญเสนอกฎหมายคัดค้านเจ้าลอร์ดฟอลซ์ทรีเกือบหมด แล้วต่อมาจากในบั้นเจ้าลอร์ดฟอลซ์ทรีหรือสภาขุนนาง ไม่มีอำนาจในทางการเงินเลย แล้วมีสมาชิกผู้หนึ่ง คือ เซอร์แซมว็อลเบรอนเซอร์แมน ได้ประกาศคำทักท้วง

ซึ่งสามารถบอกได้ว่าสภาพนั้นอาจไม่ใช่ข้อแทนของประชาชน คือแทนของประชาชนที่แท้ก็คือสภาสามัญ เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องฟังเสียงประชาชนยิ่งกว่าและกฎหมายอันนั้นก็ผ่านสภาไปได้ และเข้าข้อฟลอร์ก็ไม่ได้สักทีก็องเลยและเป็นภารกิจของอำนาจสภาขุนนางมาตั้งแต่สมัยนั้น นี่เป็นปัญหาหนึ่งแต่ขอข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างเมื่อสมัยปี ค.ศ. ๑๗๖๒ ที่เซนต์เกรย์ซึ่งได้เสนอกฎหมายให้เสรีภาพในการเลือกตั้งให้แก่ประชาชน

พระยาศรัยธรรมราช : เกินเวลาแล้ว

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (กรรมาธิการ) : เกินเวลาท่านผู้คุมมาหลายหนแล้ว

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ก็ให้พูดไป

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (กรรมาธิการ) : คือสมัยเซนต์เกรย์ได้เสนอกฎหมายรีฟอเดท คือให้อำนาจแก่คนยากจนให้มีสิทธิออกเสียงในการเลือกตั้ง คือคนจนมีแทนที่จะออกเสียงได้ คือไม่ยอมรับกฎหมายนั้นบอกว่าเสียสิทธิของพวกขุนนาง มีอำนาจใหญ่โต ผลที่สุดมีการจัดตั้งเพิ่มสมาชิกสภาขุนนางเพื่อเอาชนะให้กฎหมายนั้นออก เวลานั้นเกิดมีบ่อนพระมหากษัตริย์จะเอาดี คุชอฟเวตถึงต้นก็เอาไม่ไหว ประชาชนไม่มีบ่อจนกระทั่งไปข่วงบ้าน หน้าคางบ้าน ผลที่สุดต้องพระปรมาภิไธยตั้งเพิ่มสภาขุนนางโดยเสวยศรัทศมีเข้าไป ผลที่สุดไม่กล้าออกเสียงคัดค้านครั้งที่ ๔ ได้อย่างนี้เราควรปล่อยให้อำนาจประชาชนชัชชาติ ในการที่จะชัชชาติว่ารัฐบาลจะบริหารประเทศชาติอยู่หรือไม่ แต่ขออย่าเอาผู้มีอำนาจมารับในการที่จะมาเป็น ผู้ออกเสียงในการแสดงความคิดเห็นรัฐบาล เพราะเป็นการสร้างบารมี ไม่มีผลอะไรดี แล้วเป็นการแสดงว่ารัฐบาลได้ฟังเสียงสมาชิกใครไม่ชอบหน้ามีอุดมคติอะไรบ้าง ผลที่สุดท่านชาตกุณ ข้าพเจ้าขออวย

LIRT

ข้างนี้ ส่วนในกรณีที่ท่านจะรับนโยบายของรัฐบาลว่าจะให้ประเทศไทย
ก้าวหน้าหรือไม่ ท่านเป็นผู้เจริญด้วยภูมิปัญญา คุณค่าจะไม่ได้อ่างใ
นโยบายที่ทำได้ เพราะฉะนั้นไม่ขัดแย้งกับมาตรา ๑๑๖ นี้

ข้าพเจ้าพูดเท่านั้นเพียงหนึ่งในสิบเท่านั้น เพราะเดาฉันชัย ถ้าจะให้
ข้าพเจ้าพูด ข้าพเจ้ายิ่งมีเหตุผล ที่จะแสดงให้ท่านเห็นว่า ไม่ควรที่ต้องงอกรวมใน
รัฐธรรมนูญ เพียงเท่านั้นสำหรับเดาฉันชัยขอขุดใจอีกขอ

พระยาปริตตานฤเบศร์: จะให้พูดต่อไปหรือ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: ท่านจะอภิปรายต่อไปหรือ

พระยาปริตตานฤเบศร์: ข้าพเจ้าจะอภิปราย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: หมดเวลาแล้ว

พระยาปริตตานฤเบศร์: อย่างนั้น ข้าพเจ้า ขอเสนอให้ลงมติเป็น

๕๘
ครั้งที่ ๓

นายจงใจภักดี: ข้าพเจ้า ขอเสนอให้เบ็ด อภิปราย เพราะสมาชิก
ไม่ได้พูดมาหลายคน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: ผู้ใดเห็นว่าควรเบ็ดอภิปรายต่อไป
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๖ คน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: ผู้ใดเห็นว่าควรลงมติได้แล้ว
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๐ คน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: เป็นอันว่าเบ็ดอภิปรายต่อไป หมด
เวลาแล้วเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๑๕ น.

LIRT

คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

นายเกษม บุญศรี (ประธานกรรมาธิการ)	นายเจริญ บัณฑิตโร ผู้ตรวจรายงาน
สุนทรภู่พิทักษ์อักษร (เลขานุการกรรมาธิการ)	นายประเสริฐ ปัทมสุคนธ์ ,,
หลวงองค์ดนันท์ภักษ์	นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ,,
พ.อ. ถ้วน จำนงภูมิเวช	นายสุรินทร์ ถังตากว ,,
นายบุญแท้ง ทองสวัสดิ์	นายสุชนันต์ จิตรภักดิ์ ,,
น.อ. พระยาศรีวราภัยพิพัฒน์ ร.น.	นายศิริ มนต์ไตรเวศย์ ,,
ขุนประเสริฐสุภามาตรา	นางสาวอรรีรัตน์ ชุ่มบุญ ,,
นายเกษม ตังรังมด	นายเด็ก จาวนัญ ,,
นายจงใจภักดิ์	นางโฉมเสถา ถังตากว ,,
นายอินทรว ดิงหนนทร	นายพิพัฒน์ เข็ชะโรหิต ,,
	นายสงวณ เจียรพงศ์ ,,
	นางสาวฉันทนา ชาญบักม ,,
	นางสาวผาณิต ศิระกฤษ ,,
	นายโชค กุปตะจาทิน ,,
	นายอุดม พอดยสังวาลย์ ,,
	นายประภัสร์ จินตามัย ,,
	นายฉวีจิตร นัตะไพจิตร ,,
	นายสมชาย ศุภรังमित ,,

นายหยุด แสงอุทัย
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ศรีธรรมมาธิเบศ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

